

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 3, Ontario
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 8

Penktadienis, Vasario (February) 27, 1959, Toronto, Ontario

M E T A I XXVIII

Grand Falls (Newfoundland) miško darbininkų moterys pikieto linijoje siaučiant

šalčiui 13 laipsnių žemiau nuli. Nekurie iš jų vyrai, broliai ir sūnūs buvo suimti ir

ikalinti. Jos užpildė jų vietas ant pikieto linijos, nepaisant šalčio ir vargo.

Lenktynės Apsiginklavime Atvedė Kanadą į Nepavydėtiną Situaciją

TORONTO. — Praėjusį šeštadienį pasklidusios žinios, kad vyriausybė nutarė sulaikyti Arrow Interceptor orlaivių gamybą, pritrėnkė visą šalį. Jau išleista \$400,000,000 šių orlaivių paruošimui. Ir štai, pagaminus kokius 6 orlaivius, paaiškėjo, kad jie jau išėjo iš "mados" — nuseno.

Momentaliai sustojo darbas orlaivių gamybos industrijoje. Arti 14,000 darbininkų neteko darbo tiesioginiai. Tūkstančiai kitų darbininkų

Premjeras Bandys Gelbėti Industriją

TORONTO. — Ontarijos premjeras L. Frost sako, kad jis šauks biznierių, darbininkų ir savivaldybių lyderių konferenciją aptarimui klausimo, ką galima būtų padaryti tikslu išgelbėti orlaivių industriją pakeičiant militarinis projektus civiliniais.

Jis sako, kad orlaivių industrija yra didelis Jungtinės Karalystės — Kanados užvedimas ir negalima leisti jam taip susmukti.

Militariniai reikalai, sako jis, yra federalės valdžios reikalas. Jis nori surasti, ar negalima išvystyti ką nors civilinio, kas padėtų Kanadai kilti aukščiau.

taipgi atsiduria keblion padėtin, nes jie gamino kokias nors dalis dėl šių orlaivių.

Daugelis orlaivių industrijos darbininkų buvo užsipirkę namelius ant išsimokėjimo. Dabar bus ne tik sunku išlaikyti, bet ir parduoti. Kam jie bus reikalingi, jei darbo apylinkėj nebėr?

Tuo tarpu Kanados apsigynimo galvos nežino, ko reiks griebtis norint dalyvauti tolimesnėse ginklavimosi lenktynėse. Svediniai "Bomark" taipgi jau ant sąrašo. Sakoma, kad JAV vyriausybė ėmusi juos gaminti ne tiek dėl jų tinkamumo, kiek dėl to, kad nesužlugtų industrija. Jie taipgi esą jau nuseno.

Kanados orlaivių industrija turėjo progą išvystyti transportinių, keleivinių orlaivių gamybą. Vietoj to, ji buvo pakinkyta kovos orlaivių gamybai. Ir štai, visi įrankiai, visos dalys, pasidarė neberekalingi. Reiks įdėti daug kapitalo, jei bus einaama prie persiorganizavimo gamybai kitos rūšies orlaivių.

Didelėms valstybėms tokios lenktynės nėra taip skaudžios, nes jos gali lengvai panešti tokius nuostolius. Kas kita Kanadai, kur vos 17,000,000 gyventojų. \$400,000,000 yra didelė suma. O dar veikiausiai to neužteks.

Juk vyriausybė turės padengti nuostolius kompanijoms; apmokėti padarytas išlaidas. Kainuos dar milijonai dolerių.

Kas blogiausia, tai kad to "apsigynimo" kaip nebuvo, taip ir nėra.

Kanada Neteksianti Daugelio Inžinierių

TORONTO. — Sulaikius Arrow orlaivių gamybą, labai daug Avro Aircraft Ltd. ir Orenda Engines Ltd. kompanijų inžinierių ir technikų išvyksią į Jungtines Valstijas darbo ieškodami.

Pereitą pirmadienį į darbą buvę pašaukta tik 12 inžinierių iš 4,000, kurie dirbo Maltone Avro Aircraft įmonėse. Atleista 13,800 darbininkų.

Palies ir daugiau inžinierių ir technikų. Minėtos abi kompanijos pirkosi dalis iš 650 kontraktorių ir 2,000 mažesnių padėjėjų. Jie taipgi neteks užsakymų ir bus priversti atleisti savo specialistus ir darbininkus.

VALLETTA. — Pasirašymas sutarties, pagal kurią Kipras tampa nepriklausoma respublika, išjudinąs ir maliiečius reikalauti nors tokios nepriklausomybės.

Macmillanas Tarėsi su Chruščiovu 8 Valandas

MASKVA. — Britanijos premjeras H. Macmillanas turėjo ilgą pasikalbėjimą su premjeru N. Chruščiovu vasarvietėje apie 60 mylių nuo Maskvos. Pirmas pasikalbėjimas truko 8 valandas. Abu du išdėstė savo pozicijas Berlyno ir kitais klausimais.

Svečiai iš Britanijos pribuvo apsirengę žiemiškai, su kailinėmis kepurėmis. Mat Maskvoje ir apylinkėje dabar gana šalta. Svečius patiko aerodrome N. Chruščiovas ir eilė kitų vyriausybės narių.

Puola Vyriausybę Už Sulaikymą Arrow

VANCOUVER. — Prie liberalų buvęs apsigynimo ministro, Mr. Ralph Campney pareiškė, kad sulaikymas Arrow orlaivių gamybos ir atsidėjimas ant amerikiečių raketinių sviedinių prilygsta uždėjimui amerikiečių žvaigždės ant Kanados vėliavos.

Jo manymu, Kanada pasidarys JAV satelitu.

Unijų lyderiai taipgi šį vyriausybės žygį laiko ekonomine išdavyste. Mašinistų ir auto darbininkų unijų lyderiai bendrame pareiškime sako, kad vyriausybė eina prie panaikinimo rubežiaus tarp Kanados ir JAV ir atidavimo Kanados visiškam amerikiečių kontrolėn.

NASSERAS UZGINČYJA NESUTIKIMĄ SU TSRS

KAIRAS. — Jungtinės Arabų Respublikos prezidentas Nasseras, akivaizdoje Jugoslavijos prezidento Tito, užginčyjo gandus, būk tarp JAR ir TSRS eina bariniai.

TSRS premjeras Chruščiovas užtikrinęs JAR, kad vidujiniai JAR reikalai yra JAR reikalai ir TSRS neketina kištis į vidujinius JAR reikalus.

NICOSIA. — Britai išleido iš kalėjimo paskutinius 900 kipriečių, kurie buvo laikomi už pasipriešinimą britams okupantams.

Viso britai buvo susodinę į kalėjimus 2,000 kipriečių kovotojų.

čiaovas ir eilė kitų vyriausybės narių.

Macmillanas ir Chruščiovas vyko į pasikalbėjimo vietą troikoj, dairydami po apylinkes.

Kitą dieną svečiams buvo suruoštas koncertas. Po koncerto vėl pasikalbėjo. Kitą dieną įvyko formalus abiejų vyriausybių pasitarimas.

Stebėtojai linkę manyti, kad šis susitikimas padės abiem pusėms aiškiau suprasti vienas kitą ir palengvinti derybas, kurios gali įvykti vėliau vienokiame ar kitokiame lygyje, dalyvaujant atstovams iš eilės valstybių.

Kai kurie linkę manyti, kad dabar, kada JAV valstybės sekretorius serga, ant Macmillano pečių gula vadovybė Vakarų blokui. Tad jo pasikalbėjimas su Chruščiovu ir kitais TSRS lyderiais gali turėti didesnę reikšmę, negu buvo manoma.

Kada Macmillanas sugrįš iš Tarybų Sąjungos, jis lankysis Paryžiuje, Bohoje ir gal Washingtonė. Jis atraportuos savo sąjungininkam apie šio vizito rezultatus.

Smulkmenų apie šį pasitarimą eigą spauda negaus geroką laiką, bet vistik bus informacijos, kurios duos šiojį tokį vaizdą, kas ką sakė ir kaip atsinešė į svarbius pasaulinius klausimus.

Prancūzų Konge Taipgi Neramu

PARYŽIUS. — Prancūzijos žinių agentūra praneša, kad Prancūzijos Konge, skersai upės nuo Belgijos Kongo, kilo riaušės tarp afrikiečių. Ryšium su tuo apie 50 žmonių užmušta ir virš 100 sužeista. Riaušės kilo dėl parlamente kilusių ginčų susijusių su biudžeto priėmimu.

Kongo socialistai deputatui parlamentą boikotuoja ir pasiryžę boikotuoti kolei bus paskelbti nauji rinkimai. Su jų boikotu parlamentas nesiškai.

Kongas yra nepriklausoma Prancūzijos bendruomenėje respublika.

V. V. Masiai Minejo Aukso Jubiliejų

TORONTO. — Pavėluotai teko sužinoti, kad vasario 13 d., plačiai žinomi ir daug prisidėjusieji prie pažangaus lietuvių judėjimo, ypatingai Liaudies Balso stiprinimo, westoniečiai Viktoras ir Valerija Masiai (Mossey) atšventė savo 50 metų vedybinių gyvenimo sukaktį.

Draugai Masiai per eilę metų torontiečiams žinomi, kaip prie jų gyvenvietės ruošiamų lietuvių piknikų globėjai. Vargu ar kada įvyko koks piknikas, kurin V. Masienė nebūtų ką nors paaudkojus. Net kada besiplečiantis Toronto metropolis išstūmė iš Westono lietuviškus piknikus, tai ir į kitur vyksiančius, ypatingai Liaudies Balso piknikus, visuomet atsiskandavo ką nors paturtinimui pikniko. V. Masienės paruošti skanūs lietuviški sūriai, keptos vištos ar lietuviški pyragai buvo ir dar per eilę metų tikimės bus pukiokuju pavaišinimu piknikaujantių. V. Masienės nuosirdus darbinavimas lietuvių moterų veikloje buvo ir yra dideliu pasitarnavimu lietuvių visuomeniniam judėjimui.

Dabar V. V. Masiai jau seneliai, pensjonai. Draugas V. Masys jau kelinti metai sunkiai serga. Jų vedybinės sukakties aukso jubiliejus buvo atžymėtas be įpras-

tų trukšmingų prabangių parengimų, gana kukliai. Jų aukso jubiliejus atžymėjime dalyvavusiems westoniečiams, torontiečiams, detroitiečiams ir montrealiečiams Skrupskiams ir Zemačiams jie didžiai dėkingi. Jie džiaugiasi ir didžiuojasi savo užaugyta šeima ir anūkių būriu, kurie sudarė pažibą jų aukso jubiliejus.

V. V. Masiai, nors dabar gyvena iš pensijos, bet didžiai vertindami Liaudies Balsą, jie atžymėdami savo aukso jubiliejų, apart užrašytų naujų ir atnaujintų prenumeratų Lietuvon, paaudkojo LB paramai \$10.00.

Sia proga prašome priimti LB darbininkų ir pažangių lietuvių nuosirdžius sveikinimus ir geriausius linkėjimus laimingai sulaukti deimanto vardu vadinamo jubiliejus.

K. K.

Metinė Mugė

ROCHESTER, N. Y. — Vasario 15 d. šv. Jurgio parapijos salėje, 555 Hudson Ave., buvo minimas smetoninės Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas, kurią Lietuvos ponams davė vokiečių armijos talka. Kalbėjo daug titulų turįs Antanas Trimakas.

Smeiždamas Tarybų Lietuvą žmogus pasakojo, kad dabar "visi vagia, kad suvedus galą su galu". Girdi,

svaras mėsos kainuoja dvidešimt penktą dalį metinės algos.

Jis gyrė A. Mikojauno pikietus ir pyko ant amerikiečių, kam taip draugiškai sutiko jį. "We really could not understand those businessmen, why did the Americans have to grant him that", skundėsi jis.

Stasys

Paieškojimai

Paieškau tetą Agotą Rokaitienę-Valantiejūtę, dukterį Jono ir dėdę Mykolą Valantiejūną, kilusius iš Tauragės apskr. Gaurės valsčiaus, Kunigiškių kaimo, išvykusius prieš pirmą pasaulinį karą į JAV.

Taipgi paieškau mano motinos dėdes Juozą ir Jokūbą Užkuraičius, sūnus Jokūbo, kilusius iš Tauragės apskr. Baltakių valsčiaus, Mickiškės kaimo, išvykusius į Kanadą.

Juos pačius ar žinančius apie jų likimą prašau parašyti šiuo adresu:

Ona Valantiejūtė
Tauragė
Giedrio g. Nr. 22
Lithuania, USSR

Paieškau savo brolių Joną Gajauską, sūnų Juozo, pirmiau gyvenusių Red Lake, Ont.

Prašau, broli Jonai, atsiliepti ar žinantieji jį labai prašau pranešti man jo antrašą.

Anelia Lisauskienė-Gajauskaitė

Vilnius
K. Požėlos 40/12-70
Lithuania, USSR

Paieškau savo brolius Juozapą ir Alizą Didžiariekius, sūnus Kazimiero, išvykusius į JAV, Philadelphia, iš Lietuvos, Panevėžio apskr., Šimonių valsč., Butkūnų kaimo.

Prašau atsiliepti ar žinančius ką apie juos pranešti šiuo antrašu:

Ona Baliienė
Kupiškio rajonas
Šimonių paštas
Daukų kaimas
Lithuania, USSR

Paieškojimas

Paieškau savo buvusį gerą draugą Augustą Prapuolenaitį, apie 1910-1911 metus gyvenusį Skotijoje, Glasgow mieste.

Prašau atsiliepti ar žinantieji jį labai prašau pranešti man apie jo likimą ar jo antrašą, už ką būsiu didžiai dėkinga.

Mrs. A. Walker (Vilkaitienė)
807 College St., Apt. 206,
Toronto 4, Ont., Canada

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Komiteto Įsteigtas KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, ONT.

Teikia veltui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniiais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustosius naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygnas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Žemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

KARJERISTAI. J. Grušas. Romanas. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 234.

DIDŽIŲJŲ TYRULIŲ PASLAPTYS. P. Taršėnka. Senovės tyrinėjimų aprašymai. Knyga 286 puslapių. Knygyne Nr. 235.

BUENOS AIRES. V. Sirijos Gira. Romanas. Knyga 224 puslapių. Knygyne Nr. 236.

NE TO LIZDO PAUKŠTIS. V. Tendriakovas. Apsaka. Knyga 176 puslapių. Knygyne Nr. 237.

BADAS. B. Bhatačarija. Romanas. Knyga 262 puslapių. Knygyne Nr. 238.

SAKO IR VANZETIS. H. Fastas. Gyvenimo aprašymas. Knyga 216 puslapių. Knygyne Nr. 239.

APIE AMERIKĄ. Žemaitė. Knyga 158 puslapių. Knygyne Nr. 240.

HERKUS MANTAS. Juozas Grušas. 5 veiksmų tragedija. Knyga 78 puslapių. Knygyne Nr. 241.

LAIMINGAS MALŪNAS. J. Slavičius. Apsaka. Knyga 352 puslapių. Knygyne Nr. 242.

VISA TAI BUVO. J. Piliaras. Apsaka. Knyga 283 puslapių. Knygyne Nr. 243.

RAMO SŪNĖNAS. Deni Didro. Satyrinis dialogas. Knyga 184 puslapių. Knygyne Nr. 244.

CHAMAS. E. Ožeškienė. Apsaka. Knyga 336 puslapių. Knygyne Nr. 245.

MANG DRAUGAI. R. Lukinskas. Du apsakymai. Knyga 190 puslapių. Knygyne Nr. 246.

DVI SAVAITĖS AUSTRIJOJE. G. Zimanas. Kelionės aprašymai. Ilustruota. Knyga 158 puslapių. Knygyne Nr. 247.

PANEMUNĖS APSAKYMAI. Vl. Dautartas. Knyga 180 puslapių. Knygyne Nr. 248.

TAMSIŲJŲ NAKTŲ. A. Gudaitis-Guzėvičius. Apsakymai. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 249.

INTERNACIONALAS KARCERYJE. A. Jasutis. Reportažai, apsakos, eilėraščiai, laiški. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 250.

MAISTININKAS. I. Lapienis. Vaikystės prisiminimai. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 251.

PER KALNUS, SNAUDŽIANČIAS GIRLAS. R. Budrys. Kelionių aprašymai. Knyga 288 puslapių. Knygyne Nr. 252.

SERMĖGIUS SŪNUS. Ig. Lapienis. Apsakymai. Knyga 224 pusl. Knygyne Nr. 253.

VIENKIEMIS STEPĖJE. V. Katajevas. Romanas. Knyga 396 puslapių. Knygyne Nr. 254.

SLEKERIS. Rojus Mizara. Romanas. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 255.

ATSIMINIMAI. St. Matulaitis. Knyga 408 puslapių. Knygyne Nr. 256.

ZYGYJE. I. Lapienis. Atsiminimai. Knyga 196 puslapių. Knygyne Nr. 257.

LIEPSNOJANTIS SLĖNIS. Filipas Bonoskis. Romanas. Knyga 384 puslapių. Knygyne Nr. 258.

DARBO GATVĖ. Alf. Bieliauskas. Apsaka. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 259.

ANA KARENINA. Pirmas tomas. L. Tolstojus. Romanas. Knyga 642 puslapių. Knygyne Nr. 260. Antras tomas.

Knyga 552 puslapių. Knygyne Nr. 261.

Knyga, Šviesa, Meilė ir Laimė

SAULĖS RŪSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fontano trykšta iš šitos knygos (romano) ne tik tai vaikystės bei jaunystės poezija, bet drauge ir viduramžio vaisingas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. 311 psl. Kaina tik \$2.

ČIKAGOS SEŠĖLIAI. Baisiai aštrūs šurpuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šitos knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kenčia po karaliaus dolerio padu. 316 psl. Kaina \$2.

ŠIRDIES RŪMAI. Ir džiaugsmo, ir liūdesio asarų nesulaiko skaitytojas, kai jis šią knygą (romaną) skaito ir jaučia, ir mato — ką? Jis pats ras skaitydamas. 449 psl. Kaina \$2.

SLIAPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaizdingai parodo Amerikos lietuvių ne tik tai vargus, kovas ir kančias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. 652 psl. Kaina tik \$2!

Visos 4 knygos sykin tik už \$5!

AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLIŠKŲJŲ SKOLINIŲ ZODYNAS. Čia tai jau tikriausiai skaitytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamas jų kalbos gyvus vaizdus. 366 psl. Kaina \$5.

Visos 5 knygos drauge tik už \$8.

Jau šimtai šitų knygų išsiųsta į Lietuvą ir gauta labai daug nuosirdžių laiškų, rodančių Lietuvos žmonių didelę meilę Amerikos lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas... (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)

DR. ALG. MARGERIS, 3325 S. HALSTED ST.,
Chicago 8, Ill.

TARYBŲ LIETUVOJ

Tarybų Lietuvos Komunistų Partija

Renkant delegatus į Lietuvos KP XI suvažiavimą, buvo nustatytos tokios atstovavimo normos: vienas delegatas su sprendžiamą balsu teise nuo 80 TSKP narių ir vienas delegatas su patariamojo balsu teise nuo 80 kandidatų į TSKP narius. Į suvažiavimą išrinkti 596 delegatai su sprendžiamą balsu teise ir 129 delegatai su patariamojo balsu teise. Suvažiavime dalyvauja 590 delegatų su sprendžiamą balsu teise ir 125 delegatų su patariamojo balsu teise.

Mandatų komisija nustatė, kad delegatai visose partinėse organizacijose buvo renkami laikantis TSKP įstatų reikalavimų. Delegatų į suvažiavimą rinkimai vyko uždaru (slaptu) balsavimu, visi delegatai gavo reikiamą balsų daugumą. Komisija visų suvažiavimo delegatų mandatus pripažino galiojančiais.

Į šį suvažiavimą išrinkta 45 delegatais daugiau negu į Lietuvos Komunistų Partijos X suvažiavimą. Šie pakitimai atspindi tolesnį Lietuvos Komunistų partijos eilių augimą. Per metus, praėjusius nuo X suvažiavimo, respublikos partinė organizacija padidėjo 4,293 žmonėmis ir šiuo metu jungia 31,574 partijos narius, 7,540 kandidatų į TSKP narius, iš viso 49,114 žmonių. Į TSKP eiles buvo priimami geriausi darbininkai, kolūkiečiai, miestų ir kaimų inteligentija.

Padidėjo pirminių partinių organizacijų skaičius. Šiuo metu respublikoje yra 3,885 organizacijos. Lietuvos KP X suvažiavimo metu jų buvo 3,645. Sudaryta 240 naujų partinių organizacijų, jų tarpe 158 kolūkiuose. Išaugusios ir sustiprėjusios partinės organizacijos aktyviai dalyvavo sprendžiant ūkinės ir kultūrinės statybos uždavinius.

Į Lietuvos Komunistų partijos XI suvažiavimą išrinkti partinių, tarybinių, profsąjunginių, komjaunimo organų, pramonės, transporto, statybos, žemės ūkio, mokslo ir kultūros darbuotojai Tarybinės Armijos partinių organizacijų atstovai.

Bendrame suvažiavimo delegatų su sprendžiamą balsu teise skaičiuje yra 163 partiniai darbuotojai, 129 tarybinių organų darbuotojai, 14 profsąjungų ir komjaunimo darbuotojų, 30 pramonės, transporto, statybos ir ryšių įmonių vadovų, 112 darbininkų ir kolūkiečių, jų tarpe 59 kolūkių pirmininkai. Suvažiavimo delegatai

yra 63 mokslo, kultūros, meno, literatūros, švietimo, sveikatos apsaugos darbuotojai, jų tarpe 17 mokslų kandidatų ir daktarų. 269 delegatai — Didžiojo Tėvynės karo ir partizaninio judėjimo dalyviai, 94 delegatai yra dalyvavę pagrindžio revoliuciniame judėjime, 420 delegatų su sprendžiamą balsu teise yra apdovanoti Tarybų Sąjungos ordinais ir medaliais.

Suvažiavimo delegatų tarpe yra trys Tarybų Sąjungos Didvyriai, šeši Socialistinio Darbo Didvyriai, 16 TSRS Aukščiausiosios Tarybos deputatų, 83 Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos ir kitų respublikų Aukščiausiųjų Tarybų deputatai, 7 valstybinių premijų laureatai. 575 delegatai, arba 96 procentai delegatų su sprendžiamą balsu teise yra išrinkti į respublikos, miestų bei rajonų renkamujų partinių organų sudėtį.

Pirmą kartą išrinkti į Lietuvos KP suvažiavimą 196 delegatai, antrą kartą — 135 delegatai, trečią kartą — ir daugiau — 265 delegatai.

53 procentai delegatų su sprendžiamą balsu teise yra iki 40 metų amžiaus. 32 procentai — nuo 41 iki 50 metų, ir 15 procentų delegatų turi daugiau kaip 50 metų.

Pagal išsimokslinimą:

Aukštąjį mokslą turi 264 neužbaigtą aukštąjį 121 vidurinį 100 neužbaigtą vidurinį 65 pradinį 46

Vadinasi, aukštąjį, neužbaigtą aukštąjį ir vidurinį mokslą turi 485, arba 81 procentas delegatų su sprendžiamą balsu teise.

Pagal tautybę:

Lietuvių 460 rusų 96 ukrainiečių 14 baltarusių 10 lenkų 6 kitų tautybių 10

Į suvažiavimą išrinktos 85 moterys, jų tarpe 58 su sprendžiamą balsu teise ir 27 su patariamojo balsu teise.

Iš 129 suvažiavimo delegatų su patariamojo balsu teise yra 18 partinių, tarybinių, profsąjunginių, komjaunimo darbuotojų, 18 įmonių bei ūkinių organizacijų vadovų, 29 mokslo, kultūros, švietimo, sveikatos apsaugos darbuotojai, 59 darbininkai ir kolūkiečiai, jų tarpe 25 kolūkių pirmininkai.

52 delegatai su pataria-

Tarybų Lietuvos rašytojų III suvažiavimo tribūnoje — poetas Antanas Miškinis.

Poeto A. Miškinio žodis

Tarybų Lietuvos Rašytojų III suvažiavime poetas Antanas Miškinis paprašė žodžio ir pasakė šią kalbą:

Draugai, Jūs negalite matyti mano širdies plakimo, bet jūs, tur būt, pastebite, kaip virpa mano pirštai. Šį kartą jie virpa iš džiaugsmo, kad, štai, po ilgokos pertraukos aš vėl galiu būti jūsų tarpe.

Irdamas gyvenimo vilnėmis, pasinerdamas, vėl iškildamas, klysdamas, visur, kur bebūdamas, labiausiai pasiilgdavau poezijos ir poetų draugijos.

Būdamas nuo jūsų atitrūkęs, aš pajutau ir supratau, kad be darnaus kolektyvo, be visaliaudinių siekimų tikras poetas būti negali. Tada supraddamas, aš turėjau pakankamai laiko savyje ir savo aplinkoje padaryti griežtą vertybių perkainojimą. Šitoksai perkainojimas nekartą man buvo net skausmingas, t. y. ne be kovos su savimi, kol pagaliau galėjau išsipainioti iš tų varžtų ir savo mintis bei nusiteikimus patikrinti.

Šiandien aš patikrinau, įsijungdamas į tarybinę poeziją ir savo visas likusias jėgas paskirdamas tarnauti liaudžiai, dirbančiai, siekiančiai, kuriančiai ir negrižtamai žengiančiai pirmyn, Komunistų partijai vadovaujant. Už suteiktą man garbę sugrįžti į rašytojų šeimą ir įsijungti į tarybinę literatūrą šioje vietoje nuoširdžiai dėkoju visų pirma tiems, kurie man padėjo — ačiū draugams iš Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto, iš Vyriausybės ir draugams

muoju balsu apdovanoti TSRS ordinais ir medaliais, 17 delegatų — Didžiojo Tėvynės karo ir 10 — pagrindžio revoliucinio judėjimo dalyviai.

103 delegatai su patariamojo balsu teise, arba 80 procentų delegatų yra pirmą kartą išrinkti į suvažiavimą.

iš Rašytojų Sąjungos valdybos.

Aš ateinu į jūsų tarpą, draugai, nesidairydamas nei atgal, nei į šalis. Nuo šiol tegu niekam nelieka dėl manęs jokių aliuizijų, jokių abejonių. Kaip aš čia kalbu iš visos širdies, taip prašau mane lygiai nuoširdžiai ir suprasti. Dėl to aš džiaugiuos turėdamas progą čia viešai ir atvirai pasisakyti.

Jūs žinote, kad iki tarybinės santvarkos likimas man buvo lėmęs rašyti savo tėvynės, savo liaudies temomis. Tos liaudies, kurią aš su pasididžiavimu mylėjau. Ir mano apdainuojamoji Lietuva nebuvo nei bankininkų, nei senųjų bei naujųjų dvarininkų, suspėjusių per trumpą buržuazinės santvarkos metą pralobti liaudies sąskaita. Mano dainų Lietuva buvo darbo žmonių, valstiečių, pilkų artojų Lietuva. Bent man ji taip atrodė. Pasitai atėjo visiems žinomi istoriniai įvykiai, mūsų tėvynės gyvenimą pakreipė nauja gaivalinga tarybine linkme. Aš tada pabandžiau pasidžiaugti, bet praeties ir auklėjimo nuosėdos mane dar labai varžė ir dar neleido tapti tuo, kuo privalėjau. Netikėtai, iš pasalų užklupęs karas ne mane vieną vėl supainiojo. Tėvynės karo metu užimta mano pozicija daugeliu atžvilgių buvo lemtinga. Fašistinės okupacijos metu aš buvau įtrauktas į priešvokišką judėjimą ir tariausi einas tinkamu keliu. Tačiau pasėkmės man paaiškėjo tik karui pasibaigus. Tada tik galutinai pamačiau, kad aš esu įrankis buržuazinių nacionalistų rankose. Kai aš pastebėjau, kad mano kelias yra ne tik klaidingas, bet ir nešantis pasibaisėtiną pasėkmę, mane patį apėmė siaubas. Pajutau, kad zoologinis nacionalizmas yra visiškai svetimas mano prigimčiai ir pats skaudama širdimi benorėjau ką nors daryti, bet pasirodė iš

vienos pusės jau per vėlu, o iš kitos — man pačiam tuo metu nepakako drąsos, nors ir gyvybės kaina iš to visko išsipainioti. Tad ir teko už anksčiau padarytas klaidas sumokėti didelę moralinę kainą.

Situos žodžius sakydamas, aš truputį nuogastauju, kad kas nors nepamanytų, jog aš atėjau į šią tribūną teisingai ir išsisukinėti. Ne! Aš atėjau pasmerkti viso to blogio, tų klaidų, kurias aš buvau padaręs. Kai mano širdis ir protas po didelių gyvenimo painiavų nusiskaidrino, man tai visiškai ne gėda prisipažinti. Aš labai trokštu, kad nei dabar, nei ateityje panašių klaidų nepakartotų kiti.

Ta pačia proga man rūpi išsitariti dar vienu reikalu, jau kiek tolimesniu, tiesiogiai su mano asmeniu nesurištu, bet turinčiu bendrą visuomeninę reikšmę. Mes visi žinome, kad tam tikra saujelė politikantų, mūsų tautos atplaišų iš už vandenyno prasikaltėliškai bando visokiais būdais kenkti mūsų tėvynės ir mūsų žmonių geram vardui, sėdami šmeižtą, melą ir neapykantą. Apie juos, žinoma, šioje garbingoje vietoje gal nebūtų nevertėtų, nes jie nieku būdu nesu-trukdytų mūsų gražaus ir tolydžiai vis gražėjančio gyvenimo, nepasuks atgal istorijos. Tai aišku ne tik mums, bet, aš neabejoju, ir jiems patiems. Ir ne dėl to aš čia apie juos kalbu. O dėl to, kad pas mus dar pasitaiko naivių žmonių, kurie kartais jiems gali patikėti. Aš tikiu, kad tokių žmonių skaičius su kiekviena diena mažėja ir norėčiau, kad tokio naivaus žmogaus nebelyktų nė vieno, nes pats iš savo patirties žinau, ką reiškia būti piktnaudojikiškai suklaidintam. Nekalbu čia apie tuos, kurie emigracijoje atsidūrė susiklaidinę arba kitų suklaidinti. Neabejoju, kad tokie ilgisi savo krašto, kentėdami jau nuo vien supratimo, kad atsiskyrimas nuo gimtojo kamieno jų pačių ateičiai nieko gera nežada. Kai tik aš apie tai pagalvoju, iš karto mane apima džiaugsmas, kad esu ne emigrantas, kad galiu kvėpuoti gimtojo krašto oru, dirbti savo mėgiamą darbą ir kasdien savo akimis matyti bei jausti, kaip mūsų, Tarybų Lietuvos gyvenimas labai nuosaikiai eina vieninteliu tikru keliu drauge su kitomis broliškoms respublikomis.

Aš džiaugiuos, kai švėtdamas pralekia raketinis keleivinis lėktuvas, man drisiau darosi gyventi, kai aš, pavyzdžiui, pereitą vasarą liepos mėnesio 10 dienos naktį visas aštuonias minu-

(Pabaiga ant 9 pusl.)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

SENI REAKCIONIERIAI

Japonijoje yra apie 600,000 korėjiečių. Daugelio iš jų šeimos gyvena šiaurinėje Korėjoje. Jos kviečia savuosius grįžti namo. Tuo pačiu laiku daugelis tų korėjiečių Japonijoje yra bedarbiai. Aplamai, didžiama korėjiečių Japonijoje gyvena gana skurdžiai. Tad nedyvai, kad nemažas skaičius norėtų grįžti namo. Tenai jiems žadamas darbas. Sakoma, kad norinčių grįžti yra arti 150,000.

Prieš tų korėjiečių grįžimą stoja ne tik reakciniai korėjiečių lyderiai Japonijoje, bet ir Pietinės Korėjos vyriausybė, o ypatingai prezidentas Syngman Rhee. Jis grumia užpuolimu ant Japonijos laivų, jeigu jie gabens korėjiečius namo. Santykiai tarp Pietinės Korėjos ir Japonijos baigia girti dėl to, kad Japonija ruošiasi siųsti šiaurinėn Korėjon tuos, kurie nori grįžti.

Syngman Rhee, žinoma, rėkia, kad Japonija verčia grįžti. Bet tai tuščias prasimanymas. Japonija jų neverčia. Ji siūlo, kad Raudonasis Kryžius imtųsi į savo rankas šuradimą, kurie nori grįžti, o kurie nenori. Jeigu ji nesipriešina, tai veikiausiai tik dėl to, kad jai pačiai sunkenybė išlaikyti tuos darbo neturinčius korėjiečius. O prie to, sakoma, kad daugelis jų kairėja ir virsta komunistų simpatikais.

Syngman Rhee ir jo sėbrai nustojo visai žmoniškumo. Jie norėtų, kad tie žmonės visą gyvenimą gyventų atskirti nuo šeimų. Ir vien tik dėl to, kad jų sugrįžimas užduotų smūgį Pietinės Korėjos atžagareivių politikai.

VANDENS DAUG, BET NEUŽTENKA

Didžiuosius ežerus vandens yra labai daug. Nežiūrint to, šiuo tarpu eina didelės peštynės dėl tų ežerų vandens. Čikagos miestas nori pasiimti daugiau vandens iš Michigano ežero. Rodos nelabai daug, tik 1,000 kubinių pėdų per sekundę. Prieš tai protestuoja kitos JAV vietos ir Kanada.

Ir kas atsitiktų, jeigu Čikaga įvykdytų savo planą? Vanduo ežeruose nupultų penkiomis aštuntosiomis colio, o Montrealo prieplaukoje tiktai trimis aštuntosiomis colio. Atrodo labai mažas nupuolimas. Atrodo, kad keli coliai ir tai nesudarytų didelio skirtumo. Be to, kartais dėl sausros vanduo nusenka dar daugiau.

Kanados vyriausybė sako, kad toks nuslūgimas vandens duotų nuostolių Ontarijos ir Kvebeko elektrinėms 420,000,000 kilovatų per tris metus. Atrodo netikėtina. Prie Toronto vanduo kartais atrodo atslūgęs pora pėdų. Bangų laužytojai kartais būna pusiau išlindę, o kartais visai apsemti.

Taigi, kaip matote, vandens yra labai daug, bet neužtenka.

KOKIA TEN NEPRIKLAUSOMYBĖ

Turkijos, Graikijos ir Britanijos vyriausybės sutiko duoti Kipro salai nepriklausomybę — padaryti ją nepriklausoma respublika. Bet kokia ten bus nepriklausoma respublika, kuomet šale britų savo kariuomenės atsiųs dar ir graikai su turkais? Graikai 900, o turkai 600 karių.

Geriau būtų kalbėti apie lokalinę savivaldą britų, turkų ir graikų armijų priežiūroj. Juk tik tas ir siūloma kipriečiams. Britai juk pasilikis savo bazėse. Prie jų dar atiras ir turkų ir graikų armijų stovyklos.

Tiesa, gal dabartinėse sąlygose ir nėra galimybių duoti pilną laisvę, kadangi patys kipriečiai nesutaria. Turkai ir graikai nenori vieni kitiems nusileisti. Bet tuomet nereikia pasaulį apgaudinėti kalbomis apie nepriklausomybę.

Nežiūrint to, kad dabar Kipro sala, kaip militarinė bazė, nebėra taip svarbi, britai, tačiau, nesutinka jokiū būdu išleisti iš savo bazių. Jie stato vyriausią sąlygą turkams ir graikams tų bazių neliečiamybę.

Tarybų Lietuvos Rašytojų II suvažiavimo dalyviai sesijos metu. Jūs matote: antroje eilėje pirmas iš dešinės — rašytojas A. Žukauskas, pirmoje eilėje iš dešinės — rašytojai B. Pranskus, Jst. Marcinkevičius, A. Bieliauskas, V. Dautartas.

Patriotizmas Imperiškomis Kvortomis

Leslie Morris

„Turtingųjų partija prieš neturtingus... partija didžiųjų interesų, susimetusių į didžiulę konfederaciją; supuvimas namie, agresija pridengimui jo užsienyje. Sentimento — kibirais; patriotizmo — imperiškomis kvortomis“.

Jūs galite pasakyti, „Tai kad aš būčiau taip pasakęs!“ Bet žmogus, kuris tą pasakė, turi daug patyrimo tokiuose reikaluose. Tai buvo Winstonas Churchillas, kada jis buvo liberalas. Jis tą pasakė apibūdindamas konservatų partiją. Jis žinojo, ką kalba. (Jis tą pasakė pirm 1917 metų rusų revoliucijos. Dabar būtų atsargesnis.)

Jei jūs nėsate aukos nekuriuos ratelius skleidžiamos minties, kad „dabar dalykai kitoki“, pasižiūrėkit į konservatų valdžią Ontarijoj, kuriai vadovauja Lyndsey advokatas Leslie Frost, George Drew pasekėjas. (Drew dabar Londone, Anglijoj, kaip Kanados komisijonierius.)

Nuo pat gelžkelių plėšikų dienų, kada moto buvo, „kiek tik galima panešti“, tiek daug kabineto narių nepasitraukė į privatišką biznį su tokia supuvimo smarve apie savo ausis, kaip dabar iš Leslie Frosto torių vyriausybės.

Pirmausia buvo vieškelių skandalas keli metai atgal, kuomet eksplodavo suktybės ir nusinėšė su savim atsakomungus ministrus.

Dabar Northern Ontario Natural Gas Pipeline afera, bauriai smirdanti padoriam žmogul.

Ir koks laimikis buvo! Septyni vyrai, su Ontarijos kasyklų ministru priešakyje, susižėrė \$2,500,000 supirkdami šėrus po centą, kadangi jie žinojo, kuria kryptimi Albertos dujos bus vedamos.

Kasyklų ministras nebuvo šališkas. Jis pašnibždėjo ne tik draugams konservatams, bet ir dabartiniam Ontarijos liberalų lyderiui. Nieko nėra pergera dėl draugų. Tiesa, ministras rezignavo — tapęs milijonierium.

Jie taip didžiujasi savo laimėjimais, kad vienas iš jų padėjo po stiklu pašėliu išbraižytą savo origanų planą ir pakabino ant sienos savo raštinėj.

Sąžinė? Nei trupučiu! Apie Bay Streeto finansinius namus į juos žiūri su pavydu kaip į gudrius vyrus, kurie greitai pažino gerą daiktą, kai tik išvydo.

Be abejonės, šių džentelmenų jausmai buvo užgauti, kuomet liaudies teismai Kuboje paėmė į savo rankas savo jūdosiū. Tai buvo ne lyginant kaip kokios kalbos apie virvę namuose žmogaus, kurs buvo pakartas.

Be abejonės, nereikia nei kalbėti, visi jie yra antisocialistai ir antitarybiniai. Jie yra — konservatai, padorūs ir patriotiški. Jie remia NATO ir „mūsišką gyvenimo būdą“ ir matomai užsigauna skaitydami apie sudarymą Tarybų Sąjungoj liaudies milicijos suvaldymui antisocialių individualų, kurie dar turi būti išauklėti bendruomeninio gyvenimo principų.

Taipgi gana aišku, kad jie

pritaria pažabojimui darbininkų unijų ir išrovimui supuvimo jose. Visi jie iki vieno yra visuomenės pilioriai.

„Susimetę į didžiulę konfederaciją...“ Winnie yra teisingas. Jis turėtų žinoti geriau už visus.

Kapitalizmas viską atneša ant bagenų stalo, nuo kopūstų iki drąsos, sakė Karolis Marksas. Bet jis taipgi gamina savo duobkasiū — darbo žmones, kurie išvalys visus pinigų skolintojus ir veidmainius ir įleis į vyriausybės sales šviežius liaudies demokratijos vėjus.

O, kokia diena tuomet bus, kada valstybės galia ir natūrali mūsų šalies energija vienodai priklausys žmonėms.

Laiškas iš Vilniaus

(Specialiai Liaudies Balsui)

Gerbiami Draugai!

Dovanokite mums, kad mes tiek daug laiko nieko nerašėm apie savo kelionę ir brangią Lietuvą. Nes nebuvome kaip norėjome gerai susitvarkę. Negalėjome paduoti savo tikro antrašo gyvenamos vietos. Dabar jau apsigyvenome pastoviai. Tai ir parašėme jums šitą laišką.

Dabar pranešu apie mūsų kelionę. Mums laivų Batory labai gerai pavyko perplaukti okeaną. Per 8 paras buvome Gdynioj, lenkų uoste. Lenkų valdžios muitinė mūsų bagažus praleido labai liuosai, mažai ir tikrino. Perdavė, žinoma, Sovietų konsulatoto komisijai. Sovietų konsulatatas atvežė į Vilnių ir apmokėjo visas kelio išlaidas, taipgi ir mūsų kelionės biuletus. Turėjom 56 bagažus daiktų. Nereikėjo nei mūto mokėti. Daiktus padėjo kitur į sandėlį, o mums davė gyventi viešbuty nemokamai su visais patogumais. Davė vieną tūkstantį rublių.

Dabar davė butą iš dviejų kambarių ir virtuvės, naujame name, su gariniu apšildymu, elektra ir vandeniu. Labai gražioje vietoje, Antkalinėje. Gražus pušynas, upė ir puikios maudynės.

Mūsų troškimas išsipildė. Mes šimtu nuosimčių esame užtikrinti savo gyvenimu.

Aš praėjusį mėnesį kalbėjau per radiją į Kanados lietuvius ir kviečiau grįžti į tėvynę Lietuvą. Taipgi darėme filmus mūsų naujo apartamento, Vytauto katedros ir Gedimino pilies.

Šiandieną Lietuvoje viskas pagerėjo ant šimto nuosimčių. Krautuvės pilnos mėsos, sviesto ir drabužių. Diena po dienos eina vis geryn.

J. K. Deksnys

Pastabos

Arrow orlaivių gamybą sustabdžius apie 14,000 darbininkų Maltone buvo paleista iš darbo viena diena.

Darbo nebėra, eikite namo!

Ši žinia siaubu nuaidėjo per radio, televiziją ir spaudą.

Dabar Toronte mažai kas apie ką kitą ir kalba.

Spauda pilna visokiausių išvedžiojimų ir kritikos vyriausybei.

Daug pasakoma ir tiesos, bet neužtektinai.

Daugumas kritikų užmiršta, jog šioje santvarkoje panašūs reiškiniai yra kasdieninis dalykas.

Po visą Kanadą gi šimtais ir tūkstančiais darbininkų buvo ir yra atleidžiama iš darbo be aprūpinimo, be numatymo jiems kito darbo.

Juk tai toks yra "mūsų gyvenimo būdas".

Šis įvykis su Arrow orlaivių gamyba daug kam turėtų atidaryti akis. Parodyti, kaip akla yra kapitalistinės santvarkos gamyba ir koks didelis yra pinigų eikvojimas vykdamas ginklavimosi lenktynių politiką.

Ir viena ir kita veda prie to paties chaoso, kuris dabar įvyko Maltone.

Socialistinėse šalyse tokios betvarkės nėra.

Kipro salos graikai, pagaliau, šiek tiek laimėjo. Nors jie negavo teisės prijungti Kiprą prie Graikijos, ko reikalavo, tačiau gauna šią šią tokią nepriklausomybę.

Reikia manyti, kad jeigu anglai iš pat pradžių būtų sutikę tartis su kipriečiais ir pasiūlyti dabar duodamą nepriklausomybę, tai žudynių būtų buvę išvengta. Būtų sustarta geruoju.

O dabar šimtai žmonių turėjo žūti, vien dėl Anglijos imperialistų užsispyrimo.

Norisi žodis tarti dėl pradedamo su šiuo numeriu spausdinti aprašymo "Žmogus iš Mėnulio".

Te nesuklaidina nei vieno šis pavadinimas.

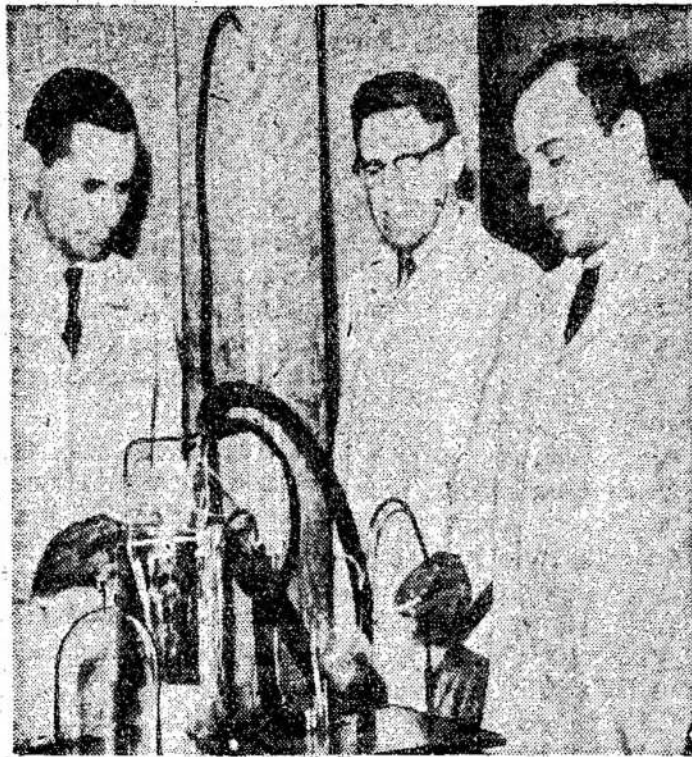
Aprašyme apie dangaus kūnus bei astronomiją visai nekalbama.

Ten aprašomi vieno mokslininko nuotykių, jam apsi gyvenus pas papuasus.

Tai lengvo ir įdomaus pasiskaitymo aprašymas.

Pradėję skaityti nesigailėsite.

Z. Janauskas

Gydytojai mokslininkai Cambridge Technologijos Institute daro bandymus užšaldyti širdį, kad būtų galima išlaikyti ją ilgesnį laiką, o reikalui iškilus — prigydyti kitam žmogui. Ateis toks laikas, kad mirusio žmogaus sveika širdis bus perkelta kitam žmogui, kurio širdis silpna, bet šiaip žmogus tvirtas.

Tam žmogui. Ateis toks laikas, kad mirusio žmogaus sveika širdis bus perkelta kitam žmogui, kurio širdis silpna, bet šiaip žmogus tvirtas.

Ką Kiti Rašo

Jie Buvo Visagaliai

Šaulių Sąjunga Lietuvoje buvo Smetonos kariuomenės ir policijos ginkluota organizacija.

Matyti, nemaža buvusių šaulių pabėgo iš Lietuvos ir atsidadė "laisvajame pasaulyje" sumanė atsteigti savo sąjungą.

Apie ketveri metai atgal Chicagoj įregistruotas "Lietuvos šaulių klubas". Po laiku apsižiūrėta, kad čia "skirtingos sąlygos", negu buvo smetoninėje Lietuvoje. Chicagos policijai nereikalinga jokia ginkluota "pagalbinė organizacija".

Vienas šaulys išdrįso apie tai viešai pasisakyti. Dabar kiti jį terorizuoja: rašinėja grąšinančius laiškus, nakčia prie jo buto durų prikljuoja plakatą su užrašu: "Saugokitės, čia gyvena komunistas!"

Jam net pasiūlyta vykti Maskvon ir dalyvauti tarybinės komunistų partijos suvažiavime, o kelionės lėšas, girdi, padengs "draugas Prūseika ir kraugerys Grigaitis".

L. Jonikas

Kada Jis Klydo?

Buržuazinės spaudos kolumnistas Walter Lippmann kartas nuo karto aštriai pakritikuodavo mūsų valstybės sekretorių Dullesą. Sakydamas, kad jo politika per kietą, ji neveda nei mūsų šalies, nei pasaulio prie taikos. Jis jį dažnai mokydavo mokyti "lankstumo", vengti katastrofos, būti apskresniu ir gudresniu už tarybinius

diplomatus.

Bet dabar, kai Dullesas susirgo ir kelioms savaitėms pasitraukė iš valstybės sekretoriaus pareigų, Mr. Lippmann jo labai pasigedo. Dabar jis visomis keturiomis "meldžiasi" už sekretoriaus sveikatą ir laukia jo kuogreičiausiai sugrįžtant prie valstybės vairo. Staiga Lippmannui Dullesas pasidarė "nebepravduojamu" žmogumi. Tiesiai jis taip ir sako. Girdi, dabar reikia "griežtos" ir "kietos" rankos derybose su Sovietais. Niekas kitas iš visų Vakarų pasaulio diplomatų tokios rankos neturįs!

Tai kada gi šis kolumnistas sapnavo ir klydo: ar tada, kada jis Dullesą kritikavo, ar dabar, kuomet jis jo taip pasigenda?

— Laisvė

Vėžys

Sekretorių Dullesą paguldė ligonio patalan vėžys. Sen. Taftas 1953 metais mirė nuo vėžio. Sen. Frank Church'ui gydytojai išpiovė vėžį. Sen. Richard L. Neuberger tik ką išėjo iš ligoninės vėžį apsigydes. Ir taip be galo galima priskaityti ne tik eilinių žmonių, bet kaip matome ir įžymių žmonių, kuriuos vėžys skina be pasigailėjimo.

Bilijonai dolerių pilami ginklavimuisi, bombų ir raketų gaminimui. Šimtai tūkstančių dolerių skiriama anti-amerikiniais raudonėdikiems komitetams. Kodėl nepaskirti nors vienas bilijonas dolerių kovai su vėžiu! Bet nereikia tų baikų. Ko-

vai su vėžiu pasitenkinama iš žmonių renkant išmaldas dešimtukais, penktukais ir centais.

Kokia dilema!

— S. J. Jokubka

Ir Korėjoje

Korėja, 600 mylių ilgio pusiasalis Geltonojoje jūroje, pietryčius nuo Kinijos sausžemio, dar 2300 metais prieš mūsų erą jau buvo savistovi nepriklausoma valstybė.

Pradžioje XVII šimtmečio Korėją užkariavo Kinijos imperatorius. 1910 metais japonų-kinų kare Korėja prijungta prie Japonijos.

Pabaigoje antrojo pasaulinio karo tarybinės armijos išvijo japonus iš Korėjos ir prasidėjo pergalingųjų valstybių pasitarimai Korėjos ateities klausimu. Vienu punktu visi sutiko: Korėja bus nepriklausoma, bet...

Tuoju nuomonės pasidalino: kokia nepriklausoma — buržuazinė respublika įtakoje Vakarų, ar liaudies respublika, draugiinga kaimyninei Kinijai?

To pasekoje ir atsirado dvi Korėjos: pietuose Vakarų įtakoje respublika su prezidentu Syngman Rhee, o šiaurėje liaudies respublika.

Japonų okupacijos metais, vėliau antrojo pasaulinio karo laiku kaip ir Trumano "policinės akcijos" lūžotarpiu tūkstančiai korėjiečių emigravo ar buvo prievarta išvežti Japonijon.

Japonijoje dabar esą apie 600,000 korėjiečių ir dauguma jų nori grįžti Korėjon. Japonijos valdžia sutiko išleisti. Bet Pietinės Korėjos diktatorius Syngman Rhee pareiškė:

Visi grįžtantieji iš Japonijos korėjiečiai turi vykti į jo valdomą kraštą! Jo karo laivai (Amerikos dovana) užblokuos kelius ir jėga privers visus repatriantus pasiduoti jo valiai.

Tarptautinė repatriavimo komisija apskaičiuoja, kad mažiausiai 125,000 norinčių grįžti Korėjon yra kilę iš šiaurinės dalies; jie ten turi gimines ir draugus.

Rhee į tai nekreipsias dėmes. Jei pats vienas nepajėgš susivaryti į savo bučių šimtus tūkstančių repatriantų, jam gal pagelbės JAV laivynas, kurio flotila jau ketveri metai stovi "demokratijos sargyboje".

— Vilnis

OTAAWA. — St. Lawrence jūrų kelio vedėjai reikalauja dar \$36,000,000. Jie nurodą, kad darbas kainavo daug daugiau, negu buvo sutikta pradžioje.

Galimas daiktas, kad ir to neužteks. Matote, atsiranda vis kokių nors nenumatytų išlaidų.

ŠYPSENAS

Partija

Vienas Jungtinių Valstijų politikierius vaikščiojo nuo durų prie durų agituodamas piliečius balsuoti už jo kandidatūrą.

Prie vienu durų sutiko jį moteris.

"Prie kokios partijos priklauso tamstos vyras?" užklausė jis moterį.

"Aš esu ta partija," atsakė ji.

Jis negali

"Sėsk, Jonuk, ir pasakyk, kokius pažymėjimus gavai mokykloje", prašo motina savo sūnelį.

"Negaliu sėstis", atsako vaikas. "Aš tik pasakiau tėvui, kokį pažymėjimą aš gavau".

Tai ko lauki

Farmerio sūnus lankėsi mieste pas gimines ir susritiko merginą, kurią užprašė atsilankyti pas jį ant farmos.

Einant jiems per lauką, jie užėjo ant karvės ir veršio, kurie trynė vienas kito nosis.

"Tas regins verčia mane daryti tą patį", pareiškė vaikas.

"Tai ko lauki", atšovė mergina. "Juk tavo karvė".

Nesijuokit

Vasario 16 minėtojams senatorius Marc Drouin palinkėjęs: "Gerasis Dievulis telaimina jus visus".

Kitaip sakant, tesizinis dievas su jumis visais vaduotojais. Jei norit, galit ir pasikarti, tai ne jo reikalas.

"JAV ir toliau trokšta, jog nepriklausomybė būtų sugrąžinta Lietuvai, Latvijai ir Estijai", pasakęs ponas Dulles.

Bet tose pačiose JAV daug kas maną, kad tas troškimas gali užtrokšti kartu su ponu Dullesu.

"Dvasiškas tėvelis" T. Modestas, OFM, primena savo parapijonams, kad atpirkėjas pasakęs "Nekraukite sau turtų žemėje, kur rūdys ir kandys gadina..."

Bet man da neteko girdėti, kad bent vienas "dvasiškas tėvelis" kentėtų kokį nors nedateklių. Ypač gražius gurkliukus turi užsiauginę katalikų dvasiškaiai.

Dr. Šaipokas

N. Chruščiovas Apie V. Berlyno Klausimą

(Ištrauka iš N. Chruščiovo kalbos KP XXI suvažiavime)

Paimkime Vakarų Berlyno klausimą. Dalesas sako: Vakarų Berlyno negalima atiduoti. Kyla klausimas, kam atiduoti? Argi Tarybų Sąjungos pasiūlymuose kalbama apie kažkokį Vakarų Berlyno atidavimą?

Jeigu Vakarų Berlynas nebūtų nerimo ir konfliktų židinys Vokietijos Demokratinės Respublikos centre, nebūtų ir Berlyno klausimo. Bet šiandien Vakarų Berlyno padėtis tokia, kad galima laukti visokių nemalonumų. Jį galima palyginti su degančiu dagčiu parako rūsyje arba su sulėtinto veikimo bomba, kurios mechanizmas, bet kuriuo metu gali sukelti sproginimą. Kam gi mums laikyti tokią padėtį? Ar ne geriau užgesinti dagtį, pašalinti sulėtinto veikimo bombą? Sunku rasti kitą sprendimą, kuris atitiktų abiejų Vokietijos valstybių interesus ir kartu nedarytų skriaudos, nebūtų žalingas kitoms suinteresuotoms valstybėms. Tokiu sprendimu dabar gali būti Vakarų Berlyno pavertimas laisvuju miestu. Šis sprendimas nepažeidžia susidariusių miesto gyvenimo pagrindų ir atitinkamų garantijų sąlygomis daro neįmanomą kišimąsi į jo vidaus reikalus iš sveitū.

Todėl mes esame pasirengę dalyvauti su Jungtinėmis Valstijomis, Anglija, Prancūzija ruošiant nuostatus, kurie garantuotų normalų Vakarų Berlyno vystymąsi, šio miesto ryšį su visomis šalimis, su kuriomis jis panorės palaikyti santykius, o taip pat garantuotų šių šalių susisiekimą su laisvuju miestu. Mes taip pat sutinkame, kad prižiūrint laisvojo miesto statusą dalyvautų Sąjunga, ir esame pasirengę apsvaistinti, kuria forma ji gali būti įtraukta į šį reikalą. Žinoma, tokie pasiūlymai turi būti paruošti ir sprendžiami dalyvaujant Vokietijos Demokratinės Respublikai, nes Berlynas yra jos teritorijoje. Mūsų nuomone, pavertus Vakarų Berlyną demilitarizuotu laisvuju miestu, bus sudarytos sąlygos kitiems ginčijamiems klausimams išspręsti, ir tai padės užtikrinti saugumą Europoje, o vadinasi, ir visame pasaulyje.

Gal būt, aš kartoju tą patį, bet tai toks klausimas, prie kurio mums teks dar ne kartą grįžti, kol pasieksime, kad suinteresuotos šalys isi-

šmonintų visą padėties rimtumą, apsvaistytų, kokius padarinius gali sukelti tokia padėtis, jeigu ji liks toliau, ir teisingai suprastų šį klausimą. Tarybų Sąjunga nesumažins savo pastangų, siekdama užsibrėžto tikslo.

Leiskite, draugai, iš mūsų suvažiavimo tribūnos kreiptis į vokiečių tautą su kvietimu paremti pasiūlymus, kuriais siekiama stiprinti taiką Europoje ir tautų saugumą.

Dukart per pastarąją pusę amžiaus vokiškasis imperia- lizmas metė vokiečių tautą į kruviną pasaulinių karų verpetą. Į šiuos karus buvo įveltos daugelio šalių tautos. Bet didžiausias aukas sudėjo mūsų šalies tautos ir vokiečių tauta. Kiek buvo pralietas kraujo ir ašarų, kokius didžiulius sugriovimus patyrė mūsų šalys!

Hitleris paruošė ir sukėlė antrąjį pasaulinį karą, varydamas nacionalistinę, šovinistinę propagandą. Jis kalė vokiečiams į galva, kad Vokietija esanti aukščiausia už viską, kad vokiečiai — ponų rasė, o Vokietijai reikia plėsti "gyvenimo erdvę" nei daugiau, nei mažiau kaip iki Uralo. Visiems žinoma, kuo baigėsi Hitlerio karo žygiai. Vokiečiai atnešė didelių nelaimių Europos tautoms, bet visiškai pralaimėjo. Dabar, deja, Vakarų Vokietijoje agresyviausi politikai nori eiti Hitlerio keliu. Jų, matyti, nieko nešmėkė istorijos pamokos, ir jie norėtų jau trečią kartą pamėginti sukelti vokiečių tautą į grobikišką karą.

Imperialistiniai vadeivos yra apakinti neapykantos socialistinių šalių tautoms, kurios sėkmingai vysto savo ekonomiką, kultūrą, kelia gerovę. Jie nori sustabdyti istoriją, pasukti ją atgal, remdamiesi visų pirma vokiečiais. Tačiau esant atominiam ir vandeniliniam ginklui, raketinei technikai, tokie mėginimai būtų heprotybė, kuri pražudytų ne tik milijonus žmonių, bet ir iš-tisas nacijas, valstybes. Ir Vakarų Vokietijos dalyvavimas agresijoje prieš socialistines valstybes neišvengiamai pastatytų ją į tokią padėtį, kai pirmas smūgis ir sukaupto vandenilinio ginklo žymios dalies iškrova įvyktų Vokietijos žemėje.

Mes tikimės, kad Vokietijos darbininkai, valstiečiai, inteligentija, o taip pat Vakarų Vokietijos partijų vadovai, VFR valstybės veikė-

jai supras, kokia atsakomybė tenka jiems už tai, kuria kryptimi vystysis Vakarų Vokietija — karinių konfliktų tarp tautų židinių kursty-mo kryptimi, ar tų židinių likvidavimo kryptimi siekiant praskinti kelią draugiškiems valstybių santykiams, nepriklausomai nuo jų socialinės santvarkos.

Darbšti ir talentinga vokiečių tauta davė pasauliui daug didžiųjų mąstytojų ir žymių mokslininkų, poetų, muzikų, ji sukūrė galingą pramonę, ir užtikrina aukštą gyvenimo lygį, ir ji pasiekė tai be svetimų teritorijų užgrobimo, į kurį ją stūmė Hitleris ir Gebelsas. Argi tai nerodo, kad vokiečių tauta turi ieškoti savo ateities taikiame darbe, o ne kautynių lauke. O jeigu bus tikviduotas esamas įtempimas ir VFR vyriausybė vystys ekonominius santykius su Tarybų Sąjunga, Kinijos Liaudies Respublika ir kitomis socialistinėmis šalimis, su visomis pasaulio šalimis, tai vokiečių tauta ras dar daugiau galimybių panaudoti savo jėgas. Ji gali pakelti savo ekonomiką, padidinti savo materialinę gerovę ir pagausinti savo nacijos materialinį ir dvasinį turta.

Deja, Vakarų Vokietijos kancleris p. Adenaueris žūri į kitą pusę, jis orientuojasi į tolesnį "šaltąjį karą" ir į politiką "iš jėgos pozicijos". Jūs, ponas kancleri, sėdite ant upės kranto su meškere ir laukiate, kol kibs žuvis ir dargi tokia žuvis, kuri ir nesiveisia toje upėje. Ar ne metas jums mesti šalin neįgyvendinamas svajones.

Ponas Adenaueris pareiškia, kad Vokietijos Federatyvinė Respublika nesutiks bendradarbiauti su Tarybų Sąjunga, jeigu mūsų šalis neužmokės už tą bendradarbiavimą. Nežiūrėkite į politiką, p. kancleri, kaip prekyautojas bakalėjos krautuvėje. Mes neturime už ką mokėti, mes jums neskolingi. Mes norėtume, kad jūs suprastumėte, jog Vokietijos Federatyvinei Respublikai negali būti kitokios protingos politikos, be taikaus bendradarbiavimo su savo kaimynais tiek Rytuose, tiek ir Vakaruose, jog nei jūs patys, nei savo sąjungininkų padėdami negalite likviduoti socialistinės santvarkos Rytų Vokietijoje.

Rytų Vokietijos vokiečiai nenori grįžti į seną gyvenimą. Mes suprantame jų interesus, rėmėme ir remsime Vokietijos Demokratinę Respubliką. Logiška manyti, kad Rytų Vokietijos vokiečiai savo ruožtu iš principo laiko teisingu likviduoti santvarką, esančią Vakarų Vokietijoje. Tačiau taip kelti klausimą nerealu, nes socia-

Evoliucija Laimi

J. YLA

Mokslas, kaip ir ledlaužis, visuomet turi veržtis pirmyn šalinamas didžiausias skerspaines. Jis turi nugalėti ne tik natūralias skerspaines, bet ir paties žmogaus statomas kliūtis.

Daug kame šiuo tarpu mokslas nebeturi žmogaus statomų kliūčių. Bet yra tokių mokslų, kurie dar susiduria su žmogaus statomomis kliūtimis. Tokiu mokslu yra

linius pakitimus vykdo pačios tautos ir jokio pirkimo bei pardavimo čia negali būti.

Reikia laikytis realios politikos, atitinkančios esamą istorinį momentą. To nesu-prantant, judant iš inercijos, nejučiant gyvenimo alsavimo ir pulso, gali nukentėti milijonai žmonių. Mes esame pasirengę išklausti jūsų pasiūlymus. Jeigu jie bus išmintingi, mes sutiksime sėsti už vieno stalo ir apsvaistinti jūsų ir mūsų pasiūlymus, kad rastume savitarpisai priimtina pagrindą susitarimui ir jį pasirašytume.

Tačiau jeigu jūs kelsite sąlygą likviduoti Vokietijos Demokratinę Respubliką ir prijungti ją, likviduoti socialistinius VDR darbo žmonių iškovojimus, tai mes tokių sąlygų ir svarstyti negalime. Jeigu mes tai padarytume, tai prisimtumė funkcijas, kurių mes negavome, nes tai būtų kišimasis į sveitumus reikalus.

Kiekviena tauta turi spręsti pati, kokia socialinė santvarka jai tinka. Kada ji tai išspręš, tai jos reikalas. Mes neprieštaraujame ir vadinamiesiems laisviesiems rinkimams, apie kuriuos taip daug kalbama Vakarų šalyse, jeigu abiejų Vokietijos valstybių vokiečiai sutiks surengti tokius rinkimus, bet nesikišant trečiai pusei. Juk galima manyti, kad po kažkurio laiko vokiečiai panorės surengti laisvus rinkimus, siekdami likviduoti kapitalistinę santvarką Vakarų Vokietijoje. Kancleris Adenaueris, matyti, negalvoja apie tai, o toks variantas aplamai yra galimas. Bet tai pačių vokiečių reikalas.

Beje, apie laisvus rinkimus. Vakarų valstybių valdantieji sluoksniai tuos rinkimus supranta savaip. Yra žinoma, kad Ženevos 1954 metų pasitarime buvo susitarta surengti laisvus rinkimus Pietų ir Šiaurės Vietname siekiant taikiai suvienyti šalį. Tačiau tuos rinkimus sužlugdė marionetinė Pietų Vietnamo vyriausybė, remiama Jungtinių Amerikos Valstijų.

evolucija. Mokslas, kuris rodo, kad žmogus yra išsivystęs iš žemesnio gyvūno. Mat čia skaudžiai liečiamas religijų klausimas.

Aplamai, evoliucijos pripažinimas yra labai platus, ypač tarp mokslo žmonių. Bet evoliucija tebėra toks dalykas, apie kurį iki šiol buvo tebekalbama pakūždomis. O jeigu kas ir prabildavo viešai, tai tik pasakodami, kad Karlas Darvinas skelbė, jog gyvūnai vystosi atrankos būdu, ir kad žmogus esąs išsivystęs iš žemesnio gyvūno. Universtetuose mokinama biologijos, bet atsargiai, kad nesukėlus religininkų riksmo. Mokinama apie vabzdžius, apie jų vystymąsi, bet visais galimais būdais saugomasi paliesti žmogaus išsivystymo klausimą.

Pats Ontarijos apšvietos ministras aną dieną pareiškė, kad jis nežino, ar evoliucijos teorija kada nors buvo suminėta aukštesniose mokyklose.

Bet mokslo žmonėms labai sunku visą laiką kentėti tokią slėgiančią, slopinančią situaciją. Atrodo, kad atsiranda žmonių, kurie ryžtasi išeiti viešai ir tokiu būdu numesti dvasiškijos diktatą.

Šiomis dienomis Karališkame Ontarijos Muziejuje vyksta Toronto Universiteto Zoologijos skyriaus "paroda", kurios tikslas parodyti visą evoliucijos eigą. Ši paroda atdara publikai. Ir ji suruošta ryšium su 100 metų sukaktuvėmis nuo paskelbimo Darvino veikalo apie evoliuciją. Angliškai tas veikalas užvadintas šiuo vardu: "Origin of Species by Means of Natural Selection". Prie to, kas penktadienį per 5 savaites bus duodamos paskaitos apie Darviną ir evoliucijos teoriją.

Vienas iš muziejaus pareigūnų išsireiškė, kad nekuriios religinės sektos veikiausiai pastatys pikietus, bet tas nesulaukys paskaitų.

Muziejuje galima pamatyti daugybę skeletonų, kurie pavaizduoja evoliuciją. Yra skeletonai 17 ir 24 colių dydžio arklių, kurie gyveno 50 milijonų metų atgal. Gyvūnų liekanos iš giles senovės yra vertingi dokumentai, padėdą žmogui suprasti evoliuciją ir jo paties išsivystymą.

Taip kaip astronomija, kurios pradžia taipgi neapsiejo be pasipriešinimo iš dvasininkų pusės, evoliucija ima viršų. Vis daugiau ir daugiau mokslo žmonių kalba apie ją atvirai. Tiesa, jie labai vengia liesti religiją. Mat bijo, kad neužsitraukti ant savęs

Havajai

Doc. V. Chomskis
(Straipsnis sutrumpintas — Red.)

Neaprepiamuose Ramiojo vandenyno plotuose yra aibė salų ir salelių, kurios vadinamos bendru vardu Okeanija. Tos, palyginti, nedidelės sausumos dalelės nėra vienišos. Jos dažnai susibūrusios grupėmis — salynais. XX a. pradžioje iš Okeanijos salynų plačiai visame pasaulyje pagarsėjo Havajų salos, ir tai suprantama dėl ko. Okeaniniai laivai, plaukdamie iš Šiaurės Amerikos per Ramųjį vandenyną į Japoniją, Filipinus, Australiją ir kitur, pakeliui užsuka kuro ir vandens į Havajų salas. Havajuose yra didžiausia ir stipriausia JAV karinė jūrų bazė, karo laivų gamyklos, tankus karinių aerodromų tinklas ir kelių simtų tūkstančių kariuomenės įgula. Amerikiečių kariuomenė panaudoja Havajus atramos tašku prieš Rytų Azijos tautas. Pagaliau pro Havajus eina povandeninis telegrafo ir telefono kabelis, jungiantis San Franciską Š. Amerikoje su Filipinų sostine Manila.

Havajų salos yra ties šiaurės atogrąža, centriniame Ramiojo vandenyno dalyje. Būdamos didžiulio povandeninio kalnagūbrio viršūnės, jos išsidėstiusios maždaug vienoje tiesėje. Kalnagūbrio papėdė yra 4-5 km gylyje, o iš vandens išnirusios viršūnės siekia 3-4 km aukščio.

dvasiškijos praeikimą. Dar gali netekti darbo. Bet pripažinimas evoliucijos, pripažinimas, kad žmogus išsivystė iš žemės gyvūnų, yra nemažas viešas išstojimas prieš religiją.

Aną dieną vienas mokslininkas buvo pakviestas ant televizijos. Jis viešai gynė evoliucijos teoriją, kurią Darvinas išdėstė savo veikalais. Bet kada jis buvo užklaustas, kaip bus su religija, kuri sako, kad visus gyvūnus ir žmogų sutvėrė dievas, jis pasakė, kad tai ne jo šaka. Jis vengė atsakyti į šį klausimą, nes bijojo užsitraukti dvasininkų praeikimą.

Dr. W. J. Mayer-Oakes buvo užklaustas, kas su žmogum atsitiks už 1,000,000 metų nuo dabar. Ar daug jis pasikeis? Imant biologiniai, sakė jis, žmogus daug nepasikeis. Bet jis žymiai pasikeis kultūriškai. Jis dar sakė, kad žmogus, geriau pažindamas genetikos ir kitus mokslus, lengviau galės kontroliuoti savo evoliuciją. Žinoma, jėgu neįvyks kokia katastrofa ir nesunaikins viso žinojimo, kuris yra susikaupęs per 1,000,000 metų.

Atstumas tarp kraštutinių salų yra 2,500 km; bendras salų plotas 16,762 kv. km. Tai sudaro vieną ketvirtadėlį Lietuvos TSR teritorijos. Žmonių gyvenamos tik aštuonios pietrytinės salos, kurių didžiausia ir aukščiausia yra Havajų sala, o mažiausia ir žemiausia — Niuhau sala. Kitose 62 kv. km bendro ploto salelėse nuolatinių gyventojų nėra. Ten per tik jūros paukščiai.

Geologinėje praeityje Havajai niekad nebuvo susiję su Amerikos arba Azijos žemynais. Didžiausios salos vulkaninės kilmės. Jų paviršių dengia poringa bazaltinė lava. Salose yra keliolika vulkanų, bet dabar veikia tik du: Mauna Loa ir jo papėdėje Kilauea. Vulkanas Mauna Loa yra maždaug Havajų salos centre. Jo šlaitai, būdami labai nuožulnūs, nuo jūros pamažu kyla kraterio link. Vulkanas kraterio yra 4,169 m aukščio. Iš jo kas 3-4 metai po žemės drebėjimų išsiliesia daug lavos.

Ši ugninga masė automobiliu greičiu leidžiasi šlaitais žemyn, pakeliui naikindama žmonių sodybas, jų dirbamus laukus ir miškus. Tenka pastebėti, kad mūsų planetoje, be Havajų salos, nėra kitos vietos, kur galima būtų iš mažo atstumo stebėti nuostabių vulkanizmo reiškinį. Ypač Kilauea yra patogus vulkanizmo reiškinį stebėjimo postas. Jo kraterio pakrastyje stovi turistų viešbutis, pro kurio langus matyti 3-4,5 km skersmens ugninis ežeras. Skysta bazaltinė lava ežere verda ir banguoja. Dažnai iš karto keliolikoje vietų ugninga masė fontanais trykšta į viršų. Fontanai nestovi vietoje. Jie sukasi ratu apie ežerą, netikėtai susitinkdami ežero viduryje. Vėjas pagauna skystos lavos lašelius ir neša tolyn, suverpdamas iš jų plonų žalsvų siūlų gniužulus, kurie pamažu leidžiasi į kraterio šlaitus. Pasirodžius fontanams, iš kraterio gėmių pasigirsta "juokas" ir "aimanos".

Į šiaurę nuo Mauna Loa didžiulis, 4,214 m. aukščio, užgesęs vulkanas Mauna Kea. Tai aukščiausias visame Havajų salyne kalnas. Vulkanas krateris gerai išsilaisvėjęs. Jį beveik išstius metus dengia sniegas, ir užtat vietos gyventojai kalną vadiną Baltuoju. Kitose salose irgi yra užgesusių vulkanų. Tačiau, einant nuo Havajų salos į šiaurės vakarus, vulkanai žemėja, o jų krateriai vis labiau vėjo ir vandens apardyti. Remiantis tuo fak-

tu, tenka manyti, kad šiaurės vakaruose Niuhau ir Kauai salos geologiniu požiūriu yra seniausios. Mat čia reljefo formos yra neaukštos, be aštrių briaunų, suskaldytos tankaus gilių slėnių tinklo.

Havajų salų krantai menkai raižyti. Dėl to ten maža patogių įlankų ir užtakių laivams sustoti. Be to, visos sausumos, išskyrus Havajų ir kaimynines Maui salas, yra koralų barjerų gaubiamos. Didelės vandenyno bangos ties tokiais barjeriais sudūžta, sudarydamos apilink salas baltas kunkuliuojančias juostas. Atoslūgio metu barjerai išnyra iš vandens. Žinoma, laivai, vengdami katastrofos, stengiasi atokiau nuo jų laikytis. Havajų salyne ir jo apylinkėse pasitaiko žemės drebėjimų. Tokiais atvejais dėl staigių vandenyno dugno svyravimų susidariusios 40-50 m aukščio bangos užgriūva salų pakraščius, užliedamos miestus ir kaimus.

Havajų salų krantai mentas švelniai šiltas. Čia nepasitaiko nei kaitrų, nei šaltnų. Kalnuose esti vėšiau, vietomis žiemos metu ten snigti ir oro temperatūra nukrinta žemiau nulio. Nuo ko-vo iki gruodžio salose pučia šiaurės rytų vėjas, nešdamas daug kritulių. Dėl didelio kritulių kiekio kalnų šlaitais šniokščia vandeninigi ir slenkstėti upeliai, tarp kurių bujoja amžinai žaliuojantieji miškai. Oro srovė, kildama šlaitais aukštyne, vėsta netekdama vis daugiau drėgmės. Persiritęs per kalnus oro strautas vėl įšyla, bet čia jis tampa sausas, stepinio pobūdžio. Užtat pietiniuose ir pietvakariuose pakraščiuose lietaus kaip ir nėra. Išdžiūvusioje žemėje auga šiurkšti varpinė žolė, krūmokšniai ir kur-ne-kur pavieniai medžiai. Miškams augti ir nuolatiniams upeliams susiformuoti čia nepadedą trumpalaikiai lietūs, kuriuos sausio ir vasario mėnesiais atneša pietų ir pietvakarių vėjai.

Havajų salų augalų ir gyvūnų tarpe vyrauja vietiniai atstovai. Jų kituose kraštuose neįtikama. Iš medinių augalų dažnai pasitaiko akacijų, o iš žolynų — Gunnera petaloides, į kurios lapą lengvai gali įsisiausti suaugęs vyras. Medžiuose ir krūmuose čirškia ir čiulba daugybė žalsvų, raudonų, geitonių ir juodų kikišinių paukščių. Jų snapai yra trumpo kūgio arba piatuvo pavidalo, o liežuviai prisitaikę gėlių nektarui čiulpti. Salose gausu šikšnosparnių. Jie, masiškai dienos metu įsikibę į medžių šakas, gašdina Amerikos didmiesčių turistus. Be šikšnosparnių, kitoje žinduolių anksčiau Havajuose negyveno. Dabar

kartu su kolonistais plačiai paplitusios žiurkės ir pelės. Salose nėra žaliųjų gyvačių ir vėžlių. Upeliuose veisiasi jūrinės kilmės žuvis, o priekrantiniuose vandenyse bastingos baltapilviai ruoniniai.

Ispanų jūreiviai, Ramiojo vandenyno salose ieškodami auksa ir sidabro, dar XVI a. aptiko Havajus, bet jie šį atradimą nuo kitų Europos kraštų nuslėpė. Europiečiai sužinojo apie Havajų salyną tik antroje XVII a. pusėje, kai įžymaus anglų keliautojo Džemso Kuko ekspedicija, mėgindama iš Ramiojo vandenyno per Šiaurės Ledjūrį patekti į Atlantą, netikėtai priplaukė gražiausią mūsų planetoje vietą. Salose, Kuko duomenimis, tuomet jau gyveno apie 400,000 havajiečių. Visi jie buvo rudodos spalvos, europietiškos išvaizdos, dažnai aukšto ūgio, labai gražaus kūno sudėjimo, juodaplaukiai. Havajiečiai vertėsi žemės ūkiu: augino cukrines nendres, bananus, saldžias bulves — batatus, duonos ir kokoso palmes, penėjo kiaules ir šunis mėšai, gaudė žuvis. Jų žemės ūkio įrankiai buvo akmeniniai ir mediniai, o paigos formos nameliai iš sausos žolės nupinti. Nors vietos gyventojai nežinojo geležies, nemokėjo lipdyti puodų, tačiau kai kuriose gyvenimo srityse savo išradingumu stebino europiečius. Jie sauso klimato vietose buvo išsikasę drėkinimo kanalus, kalnų šlaituose pasidarę pakopas sodams užveisti. Havajiečiai buvo geri jūrininkai ir puikūs vandens sporto mėgėjai. Savo tobulo konstrukcijos laiveliais — kanojomis — jie susisiekdavo netik su kaimyninėmis salomis, bet, orientuodamiesi pagal žvaigždes, aplankydavo už tūkstančių kilometrų esančius kitus Okeanijos salynus.

(Bus daugiau)

J. Steponaitis Ištiko Baisi Nelaimė

Liaudies Balso nuoširdusis vartininkas V. Bunkus, iš Brooklyno, N. Y., prisijungdamas naujų ir atnaujintų prenumeratų su keliolika dolerių surinktų aukų, laiške rašo: "Mūsų gerą draugą, nuoširdų organizacinį veikėją, buvusį siuvėjų lokalo ir Amerikos Lietuvių Piliečių klubo sekretorių ir nuoširdų pažangios spaudos rėmėją J. Steponaitį ištiko baisi nelaimė. Draugas J. Steponaitis prieš porą metų susirgo cukrine liga. Po apie metų sirgimo, gydymo eigoje, turėjo jam nuplauti virš kelio dešinę koją.

"Nors daug kentėjęs ir skaudžiai pažeistas ilgos li-

gos, bet draugas J. Steponaitis dvasiniai nepalaužtas. Jis tikisi gauti dirbtiną koją ir vėl kartu su mumis dirbuotis. Ir dabar atsinaujindamas Liaudies Balso prenumeratą, nors ligonis, bet didžiai vertindamas pažangią spaudą prie prenumeratos kaip ir visuomet pridėjo \$2-50 aukų".

Kaip su J. Steponaičiu kartu veikusieji draugai, taip ir mes kanadiečiai LB draugai reiškiamo draugui nuoširdžią užuojautą ir linkime kuo pasėkmingiausiai susveikti ir tęsti kilnų visuomeninį darbą pažangiam judėjime.

LB Adm.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

A. Daukantas, Toronto, pridavė dvi naujas prenumeratas, užrašytas E. Betkaus ir W. Masienės, taipgi atnaujintų ir nuo V. V. Masių \$10.00 aukų.

A. Ališauskas, Ville Lasalle, Que., atnaujino prenumeratą Lietuvon.

W. Roželė, Port Arthur, Ont., užrašė naują prenumeratą Lietuvon.

K. Pačiūnas, Elizabeth, N. J., užrašė naują prenumeratą Lietuvon, atsinaujino sau ir paaukojo \$1.00.

V. Zynski, Rodney, Ont., pasimokėdamas už prenumeratą ir reikšdamas viešą padėką draugams, paaukojo LB paramai \$3.00.

Du torontiečiai patys užsi-prenumeravo sau Liaudies Balsą.

V. Bunkus, Brooklyn, N. Y., prisuntė naują prenumeratą, keletą atnaujintų ir \$13.50 surinktų aukų. Aukojai: J. Steponaitis \$2.50; M. K. Adomonis, A. Glaubičius, J. Weiss, P. Solomskas, W. Skodis, P. Venta, V. Brazauskas, J. Kancas, J. Petkus ir P. Vyšniauskas po \$1; du po 50 c.

Torontiečiai J. Mingilas, A. Pažerienė ir A. Morkis atnaujino prenumeratas savo artymiesiems Lietuvon.

S. Virbalas, Montréal, užrašė naują prenumeratą Lietuvon, atsinaujino sau ir dvi savo artymiesiems, taipgi paaukojo \$3.00.

Alf. Maigis, New Toronto, Ont., atnaujino prenumeratą Lietuvon ir paaukojo 50 c.

Geo. Račys, Toronto, pasimokėdamas už jo bižniul reikalingus spausdinius, paaukojo \$1.00.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

J. Kavalynas, Caneo, B. C., \$2.00;

J. KIRSTUKAS, Nearville, Ill., 50 c.;

Geo. Aleliunas, Bothwell, Ont., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Montrealietė P. Valinčienė gavo laišką iš Lietuvos nuo Deksnų, kuriame tarp kitko rašo: "Teko gyventi Kaune viešbutyje apie du mėnesius, dabar perėjė į Vilnių. Gavom namus, engtus su visais elektros patogumais. Už viešbutį ir perkraustymą iš Kauno į Vilnių nereikia mokėti. Apart to valdžia davė 2,000 rublių ant pradžios gyvenimo".

Laiške rašo, kad krautuvisė galima visko nusipirkti. Nesiskundžia, kad grįžęs.

Serga J. Makauskas. Randasi namuose po gydytojo priežiūrą.

Kazys Kilikevičius turėjo operaciją.

Linkiu jiems greitai pasveikti.

Viktorijos ligoninėje gyslų sukietėjimo specialistai sako, kad jie turi naujos rūšies mašiną peršvietimui, kurios pagalba bus galima matyti kraujo tekėjimą gyslomis ir tokiu būdu nusatyti, kurioje vietoje gysla užsikimšusi ir reikia daryti operaciją.

McGill universitete mokosi 7,749 studentai, 70 skirtingų tautų. Jų tarpe yra iš Britanijos, West Indies, JAV ir kitų šalių.

Montreale pirmas autobusas pradėjo kursuoti 1919 metais. Dabar 99 procentai susisiekimo mieste autobusais.

Spalio mėnesį paskutinį

gatvėkarų padės muziejun.

CBC vadovybė sutiko derėtis su streikieriais ir pripažinti uniiją. Tas duoda galimybę sulaukyti streiką.

Streike dalyvauja 1,250 radio ir televizijos darbininkų ir aktorių.

Dow alaus dirbykla 1958 metais padarė pelno \$2,930,020.

1958 metais Montrealo prieklaikon pribuvo 6,002 jūrų laivai su 17,755,024 tonomis krovinių.

Per Montrealo prieklauką išgabeno 125,614,527 bušelių įvairių grūdų.

Atidarius jūrų kelią St.

Lawrence upe, 23 ežerų laivai bus visai neberekalingi ir 600 darbininkų neteks darbo.

1760 metais Kvebeko provincijoje gyveno 60,000 žmonių, o šiandien gyvena 5,000,000, kurie per metus pagamina už \$10,000,000,000.

Montrealo planavimo direktorius R. Mondelo sako, kad 1930 metais Montreale susisiekimas bus požeminiais traukiniais, abiejose praplatingo Dorchester stryto pusėse bus dangorėžiai, šaligatviai bus išskelti ligi antro ankšto, nebus tuščių aikščių miesto ribose.

Mieste būsias didelis pasikeitimas, bet izde būsias trūkumas, kaip ir šiandien.

Surinko Montrealietis

Iš KLLD Susirinkimo

MONTREAL. — Vasario 15 d. įvykusis Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos vietinės kuopos metinis narių susirinkimas, buvo pusėtinai skaitlingas narių dalyvavimu ir gyvas draugiškomis diskusijomis.

Išklausius valdybos raportų, pasirodo, kad nariai labai gražiai mokasi narines duokles. Tiesa, yra keletas narių, kurie dar neapsimokėję duokles už perėtus metus, bet tai įvykę todėl, kad jie nebuvo pasiekti ir sekretorius susirinkimą užtikrino, kad jie užsimokės. Buvo smagu girdėti, kad jau gera dalis narių užsimokėję duokles už šiuos metus. Tai geras pavyzdinumas rūpestingų narių. Juos turėtų pasek-

ti visi nariai. Iš raportų paaiškėjo, kad kuopa neblogai stovi ir finansiniai. Todėl laike Liaudies Balso vajuus iš savo izdo galėjo paaukoti laikraščiui \$100, taipgi pasiūstį pasveikinimą su auka \$10 Laisvės šerinkų suvažiavimui.

Buvo padaryta peržvalga praėjusio Liaudies Balso vajuus, kurio pravedimu čia rūpinosi KLLD kuopa. Įžanginę vajuus peržvalgą padarė J. Lesevičius, pabrėždamas, kad atsivėlgiant į sunkias sąlygas, vyriausiai todėl, kad čia lietuviai dabar labai išsiskirsčiusiai gyvena, o amžium jau visi apsenėję ir tokiu būdu nelengva visus skaitytojus pasiekti atnaujinti laikraštį ir paprašyti aukų. Tačiau su geru pasiryžimu pasiūventusių LB budavotojų, vajininkų ir vajininkų, veik visi skaitytojai atnaujinti, gauta 20 naujų prenumeratų ir aukomis sukelta kvota, kad ir ne su dideliu kaupu, bet vistik viršinta — sukelta \$917. Tas buvo galima padaryti aciū gerųjų vajininkų pastangoms ir puikaus atsiliepimo duos-

nių laikraščio skaitytojų paramai. Montrealo ir apylinkės pažangūs lietuviai judėmas, tikrai turi kuo pasididžiuoti!

Čia kartu buvo gauta Montrealo vajininkų laimėta iš LB vajuus dovana \$20, iš kurių \$10 paskirta kai kurių vajininkų bent būtiniausioms susidariusioms su vajuus išlaidoms padengti, o likusieji \$10 pervesta į kuopos izdą.

Susirinkimas taipgi išreikšė padėką gabiam, rūpestingam ir nuoširdžiam LB Montrealo žinių nuolatiniam korespondentui, Bernardui Kvietinskui. Jo kiekvieną savaitę rūpestingai surinktos vietinės žinios, montrealiečiams LB skaitytojams laikraštį padaro daug savaesniu. Jis atsakydamas į rankų plėtimu išreikštą padėką, pasižadėjo tęsti ir toliau šį nelengvą darbą, tik prašė iš susirinkusiųjų ir bendrai LB skaitytojų kooperacijos dėl surinkimo žinių, ypatingai iš lietuvių gyvenimo.

Po to išsivystė gana plačios ir gyvos diskusijos dėl LB tūrimio. Visų dalyvavusių diskusijose buvo išreikštas pasitikėjimas LB darbininkais ir turinys visų nuomone yra labai geras, idomus ir keliantis pažangos, darbininkiškoje dvasioje, politinėje sferoje ir už taiką susipratimą. Kiek skirtingesnių nuomonių išsireikšta dėl apysakų. Vieni mano, kad būtų geriau, jei jos daugiau būtų paimtos iš grožinės literatūros; kiti — kad reikia visokių mokslinių ir panašiai. Vienok galūtinai prieita išvados, kad apysakos laikraščiui reikalingos ir jų leidimą gali nustatyti tik laikraščio redakcija. Tiesa, buvo taipgi išreikšta, kad jos neužimtų daugiau kaip vieną laikraščio puslapį. Tai buvo M. Gudo nuomonė ir, atrodo, jo nuomonei pritarė susirinkusiųjų dauguma.

Ant galo dar buvo padiskusiuota bėgamaisiais dienos klausimais ir tuo susirinkimas geroje nuotaikoje ir užsibaigė.

Dalyvis

Savanaudžiai

(Sypsena)

Mirė Jungtinėse Valstijose vienas stambus "vaduotojas". Jo dūselė pasileido tiesiai pas šventą Petrą.

"Geriamasis patrone", tarė jis žemai nusilenkęs. "Prašau paruošti pasimatymą su dievu. Turiu svarbų reikalą".

"O kas toks ponas būsite?" užklausė Petras barškindamas raktais.

"Esu vienas iš tų, kurie veikėme už išlaisvinimą pavergtų tautų".

"O kas gi jas pavergė?" klausia Petras.

"Bolševikai".

"Iš kur gi jie atsirado?" "Prašau daug neklausinėti. Tai klausimas, kuris neįeina į tamstos kompetenciją. Tuo klausimu gali sprendimus daryti tikėtai pats dievas".

Petras sutiko pristatyti vaduotoją dievui.

Vaduotojas žemai nusilenkė prieš dievą ir pradėjo ašarodamas skusti, kad dievas visai neklausęs jų maldavimų. Jis išpasakojo jam visus žygius, kokius tik veiksniai atliko ir atlieka ant žemės, kiek jie maldų prikaltė, kaip jie garbinę jį, gynę nuo bedievių ir t.t.

Dievas sėdėjęs ir klausęs, kartais žvilgterėdamas į vizitorių.

"Susimildamas, dieve, pasistenk padėti žmonėms nugalėti bolševizmą", šaukė veiksnys, puoļęs prie jo kojų.

Užviešpatavo ilga tyla. Po to dievas prabilo:

"Kelkis. Štai ką aš turiu tau pasakyti. Klausyk gerai. Ir kitiems pasakyk, kad jie suprastų, kodėl aš nieko nedarau". Išitikinęs, kad veiksnys gerai klauso, jis pradėjo savo pamokslą:

"Aš dar Adomui ir Ievai pasakiau, kad jie turės pasidaryti gyvenimą savo praktiku. Bet ką aš girdžiu. Skundai, prašymai be galo. Duok jiems tą, duok jiems kitą. Vieni nori lietaus, kiti giedros. Vieni prašo duonos, kiti piešo. Vieni nori padėti nugalėti jų priešus. Kiti nori vėl ko nors. Duok ir duok. Visi nori, kad viskas jiems būtų padėta ant lėkštės. O kiti panorėtų dar ir į burną jiems įdėti".

"Kaip sau norit, bet jūs visi garbintojai manęs pasidarėt tokie savanaudžiai, tokie ištiželiai, kad meldžiatės ir meldžiatės prašydami, kad jums viskas būtų duota."

"O kodėl gi bolševikai nieko neprašo? Jie dirba, prakaituoja, bet neprašo, kad jiems būtų duota gatava. Faktinai, jūs dar kenkiate jiems, sabatažuojate, o jie sau dirba ir gana. Pasakyk, ponaiti, kodėl jie neprašo?" Veiksnys nežinojo nei ką

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - MONTREAL - Tel. VI 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 8 val. vakaro

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRĀSTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILES ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: BELair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada

POETO MISKINIO ŽODIS

(Atkelta nuo 3 puslp.)
tes savo akimis galiu stebėti praskriejančią Palýdovą ar jo raketą-nešėją; mane jaudina, kai mažame provincijos miesteliuky rytą visais

sakyti. Jis tik tampė lūpą ir šnairavo į dievą. Norėjo šaukti, kad dievą suagıtavo bolševikai, bet pabijoję.

"Veltui jūs meldžiatės, veltui jūs gerinatės prie manęs", tęsė dievas. "Savanau-džiams aš niekad nepadėjau ir nepadėsiu. Ir jūs patys sakėt, kad kas nedirba, tai tam ir duonos duot nereikia".

"Mes dirbam, bet kad..."
"Na, tai ir dirbkite. Ką pasėsit, tą ir piasit".

Tą pasakę pamojo ranka Petru, kad išvestų. Kur jį nuvedė, nežinia.

Nugirdes

**Palaiykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIES BALSĖ**

keliais ir takais eina į pradinę ar vidurinę mokyklą būriai berniukų ir mergyčių, kurie mane, suaugusį nepažįstamą žmogų, šypsodamiesi mandagiausiai sveikina. Mane džiugina tvenkiamas senelis Nemunas, džiugina prieš Žemaičių plento nauja mūrinė gyvenvietė, nauja RTS, su išrikuotomis saulėje blizgančiomis cisternomis. Man gražu stebėti, kai prie krautuvės į sunkvežimį kraunasi minkštus baldus paprasti kolūkiečiai — pirmūnai ir ne pirmūnai, o šiaip darbštūs, sąžiningi žmonės. Mane pagarbiai nuteikia kolūkiečiai melžėja su aukso žvaigždele ant krūtinės. Apie tai ir apie visa kita prašau man palikti teisę dabarty ir ateity kalbėti eilėmis. Pasidairius aplinkui yra labai daug žmonių ir įvykių, nekasdieniškų ir kasdieniškų, vertų pačios gražiausios dainos. Aš žinau, ir jūs žinote, kad mūsų gyvenime pasitaiko ir negerovių, ir niekas jų neslepia, o nuolat iš-

kelia aikštėn. Todėl aš tikiu ir žinau, kad pasitaikanti didesnės ar mažesnės dėmelės nieku būdu nebeužtemdys viso švaraus mūsų taip gražiai išbėgėjusio gyvenimo švytėjimo.

Nebedrįsdamas ilgiau naudotis Tamstų dėmesiu, pasi-lietu sau teisę apie literatūrą pasisakyti kita proga. Turėdamas galvoj mūsų naujausios tarybinės literatūros pasiekimus, gėrėdamasis jais, aš čia tenoriu prisijungti, kaip aš esu įsitikinęs, prie bendro visų mūsų troškimo, kad daugiacionalinėje, daugiakalbėje, daugiaspalvėje visoje tarybinėje literatūroje ir lietuviškoji tarybinė literatūra būtų ryški ir pastebima, ir greitai nevystanti gelė visasąjunginėje puokštėje. Tikiu, kad mūsų literatūra neatsilikis

nuo kitų didžiųjų tikslų, nuo polėkių ir užmojų tų žmonių, kurie pirmieji įsibrauna į kosmosą, kurie neša pasauliui pažangą ir taiką, eidami didžiojo Lenino Partijos nužymėtais keliais.

TORONTO. — 1,650 Good-year darbininkų susitarė su kompanija ir pasirašė sutartį ant vienu metų.

Darbininkų algos pakeliamos nuo 6 iki 15 centų į valandą.

DOMES!!!

Gal turite šeimą, draugų ar giminių Europoje kuriems reikia pagalbos? — Išgelbėkit gyvybę pasiūsdami svarbių medikamentų ir vaistų. — Rašykite telefonuokit ar užeiokit mūsų vaistinę ir pasiteiraukit Mes dabar turime orinį susisiekimą su tarybinėmis respublikomis

Taipgi turime polio šepų (nuo vaikų paralyžiaus)

WALTMAN'O

DEPENDABLE DRUG STORE

1147 Dundas St. W. ties Ossington

Priešais "Ukrainska Knyha"

LE. 6-2139

Toronto

Siuntiniai iš Hamiltono

Į LIETUVĄ

Siuntiniai eina per "Ukrainska Knyha"

**HAMILTON OVERSEAS
PARCEL SERVICE**

1145 KING ST. EAST
Telephone: LI-51724

Taipgi priimam siuntinius į visas kitas TSRS respublikas. Pas mus yra daug įvairios medžiagos, odos, ir kitų daiktų dėl siuntinių.

Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. išskiriant pirmadienius.

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokestis yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skarūčių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko. Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui aleko nebereikia primokėti.

UKRAINSKA KNYHA Centras ir Skyriai Randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 652 Kingsway St.

PROVINCIOJ GYVENANČIŲ DEMESIUI:

Norėdami pasiųsti savo siuntinius, galite juos prisiųsti į mūsų firmos centrą ar bile skyrių dėl persiuntimo. Savo laiške privalote įdėti sąrašą siunčiamų dalykų ir kiek už juos buvo mokėta atskirai. Tada mes patikrinsime daiktus ir nustatysime muito sumą ir jums pranešime, kartu nurodysime ir kitas persiuntimo išlaidas. Gavę nuo jūsų mokestį, siuntinį pasiūsisime be jokių užvilkinimų, kaip galima greičiau.

LABAI SVARBU nurodyti aiškų ir teisingą adresą, kam siuntinys yra siunčiamas. Daiktai dėl vieno siuntinio (kol nesupakuoti) turi sverti ne daugiau kaip 17½ svaro.

TORONTO IR APYLINKĖS GYVENTOJŲ DEMESIUI:

Pranešame, kad jau yra atidarytas ir veikia mūsų įstaigos skyrius Toronte sekančiu adresu:

UKRAINSKA KNYHA

1162 Dundas St. W. — LE. 4-7551

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta.

Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

UKRAINSKA KNYHA

962 Bloor St. W. Toronto 4, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

A. Ciumačenka

Vertė V. Dautartas ir J. Semėnas

Žmogus iš Menulio

A t v y k i m a s

1871 metų rugsėjo aštuntosios vidurdienį kovertas "Karžygys" iplaukė į Astrolibijos įlanką.

Sužvango inkaro grandinė. Pro garlaivio kaminą švilpdami išsiveržė garai. Nuo "Karžygio" buvo nuleista valtis, į kurią sušoko trėjetas žmonių. Garlaivio kapitonas pasilenkė per bortą ir, primerkę nuo saulės akis, žiūrėjo į juos.

— Nikolajau Nikolajevičiau, — šūktelėjo jis. — Pasiimtumėt daugiau žmonių! Kas juos ten žino, tuos papuassus. Matote, kiek jų ant kranto. Dar atsitiks kas nors...

Vyras balta skrybėle, vienas iš tų trijų, kurie buvo valtyje, pažvelgė aukštyn.

Iš po tamsių jo ūsų sublygo balti dantys. Jis šypsojosi.

— Nesirūpinkite, kapitone. Nieko man neatsitiks.

— O šautuvą ar turite? Kur jūsų šautuvas? Aš gi sakiau jums, kad pasiimtumėt ginklą!

Žmogus su balta skrybėle papurtė galvą:

— Turiu karolių, turiu kaspinių, turiu audinio. Kam man šautuvas? Su jais aš ketinu šnekėtis be parako.

Pamojęs skrybėle, jis atsisėdo valtyje ant suoliuko. Irklai pakilo ir, padarę puslankį, įsirėžė į vandenį. Plaukiantį tolyn laivelį nusivijo siaura srovė.

Kapitonas apsišluostė kaklą, pakraipė galvą ir jau negarsiai, bet tyliai, pro dantis, suniurnėjo sau po nosimi:

— Tik vienas Miklucha Maklajus ir gali šitaip! Pas laukinius, pas žmogėdras ir net be šautuvo, be revolvėrio, be apsaugos...

Jis pyktelėjęs įsikišo į burną prigesusią trumpą savo pyptutę ir ėmė papsėti.

Valtis tiesiai ir greitai artėjo prie kranto. Mikluchai Maklajui rodėsi, kad pats krantas plaukia prie mažyčio jo laivelio. Kaskart vis arčiau ir arčiau tyrojo geltona smėlio juosta. Vis aukščiau stiebėsi kalnai. Tamsi vešli žaluma pavirto karpų galmių brūzgynu. Nuo pakrantės uolų stačiai į vandenį buvo nukarę galingi, vingrūs vijokliai. Vėjas atpūtė aštrų ir saldų nežinomų gėlių bei žolynų kvapą. Toluomoje tarp medžių kilo plonos dūmų srovė. Ten gyveno žmonės. Žmonių buvo ir ant kranto. Miklucha Maklajus jau aiškiai juos matė. Bailiai glausdamiesi vie-

nas prie kito, jie tyliai laukė, kol priplauks valtis. Juodi, nuogi kūnai blizgėjo saulėje, kaip gerai nupoliruotas medis. Margavo gėlės, įkaišotos į tankius, garbanotus plaukus.

Stovėdamas valtyje, Miklucha Maklajus stebėjo krantą. Jo akys atidžiai sekė kiekvieną ten susispietusį žmonių judesį. Tai šit jie, jo bičiuliai, su kuriais jam tiek laiko teks gyventi draugėje, akis į akį! Štai jie, būsimieji jo draugai, o gal būt, ir priešai — kas žino! Kalbama, kad jie ligi šiol dar žmogieną valgo. Baltieji žmonės juos vadina laukiniais. Ir ko tik jam nepripasakota apie jų žiaurumą ir klastingumą! O jie, atrodo, patys jo bijosi. Kaip gerai, kad jis nepaėmė su savim nei ginklo, nei apsaugos! Jis atvyko pas juos kaip draugas, ir jie turi tai pajusti.

Žmonės ant kranto išgąstingai sukruto. Puolę prie krūmų, jie dar stebėjo kokias dvi tris minutes, o paskui staigą, lyg pagal komandą, dingo žaliuoje tankumynėje. Ant kranto gulėjo papuassų paliktas kokoso riešutas. Ar tik jų nenorėta šia dovana prisigerinti keistiems atėjūnams?

— Aš nelipsiu: jie bijosi manęs, — tarė Miklucha Maklajus. — Palūkėkime dar keletą minučių.

Ir vėl jis ramiausiai atsisėdo ant suoliuko.

Juoda ranka atsargiai praskleidė šakas. Didelis vyras, apsiginklavęs ilga ietimi, lėtai išėjo į priekį. Aukštai iškėlęs ją viršum galvos, jis ženklų parodė Maklajui jūrą.

"Grįžk! Eik sau nuo mūsų! — sakė jo judesys. — Mes nenorime, kad tu čia pasiliktum. Mes nepažįstame tavęs. Tu svetimas, tu piešas".

Maklajus ištiesė į priekį ranką, laikydamas joje ilgą blizgančio raudono audinio juostas. Jis keletą kartų pamosavo jomis, išreikšdamas sveikinimą, ir numetė toli priešais save į baltas mūšos putas. Bangos lėtai pagavo juostas ir išplovė ant akmenų.

— Irkitės atgal, — paliepė Maklajus savo bendrakeleiviams. — Mus matydami jie jokiū būdu neprisilies prie tų skudurų. Atsitrauksimė toliau ir pažiūrėsime, kas bus.

Stiprus irklų mostas pasuko valtį atgal. Ant kranto vėl pasirodė keli papuassai.

Baikščiai žvilgčiodami valtį link, jie subrido į vandenį. Pagaliau drąsesnysis baimindamasis ištiesė ranką, siekdamas raudonų skiaučių.

— Irkitės išilgai kranto, — tarė Maklajus. — Matote sekumą? Tenai nieko nėra, ten ir išlipsime. O čia tik nu-gąsdinsime juos.

Valtis minkštai įsirėžė į smėlį. Tiesiai nuo kranto vingiavo siauras takelis.

— Neikite paskui mane. Aš greit grįšiu, — pasakė Maklajus savo bendrakeleiviams ir skubiai nužingsniavo į viršų, miško takeliu.

Pirmas Bičiulis

Maklajus praskėtė šakas ir apsižvalgė. Siauras takelis jį atvedė į plačią, kietai sumintą aikštelę. Aplinkui stovėjo lūšnos. Jų stogai buvo iš palmių lapų, o durys iki galo atdaros. Langų nebuvo. Šviesa skverbėsi į vidų, tik pro duris, ir, stovėdamas prie įėjimo, Maklajus tamsoje vos bežiūrėjo iš akmenų sukrautą židinį, bambukinę pakylą — matyt, skirtą miegoti, šen bei ten pasieniais matė kiakutų ir plunksnų ryšulėlius, o gilumoje, tamsioje pakraigėje, — žmogaus kaukolę. Kaukolė buvo visa pajudusi nuo suodžių, ir Maklajus ne iš karto ją pastebėjo.

Maklajus paėjo kelis žingsnius nuo lūšnos ir atsistojo aikštelės viduryje.

Aplinkui, atrodo, nebuvo nė gyvos dvasios. Tarp medžių lapų ramiai čiulbėjo paukščiai. Žolėje čeržėjo vabzdžiai. Sutryptoje žemėje suposi šakų šešėliai.

Tačiau žmonės, matyt, čia tik buvo. Neišgertas kokoso riešutas su balsvu skysčiu — "pienu" — dar voli-josi žemėje. Numestas į krūmus irklas dar buvo drėgnas. Prie įėjimo į lūšną gulėjo perskeltas bambukas. Kažkas čia tik ką darbavosi prie jo. Ant krūmo karo-rojo nebaigtas kiakutų vėrinys: kažkas bebėgdamas jį pametė, ir kriauklės pamažu slydo nuo pluoštinės žolės stiebelio, ant kurio buvo suvertos, ir byrėjo žemėn, vos girdimai braškėdamos.

Maklajus stovėjo, klausydamasis paukščių čiulbėjimo, cikadų svirpimo, sraunaus kalnų upokšnio ūžimo. Staiga jis išgirdo šlamesį už nugaros. Greitai apsisukęs, Maklajus pamatė žmogų. Žmogus sustingo vietoje, paskui krūptelėjo ir leidosi bėgti.

— Stok, stok! — sušuko Maklajus, besivydams jį ir čiupinėdamas savo kišenės. Jo ranka užčiuopė keletą skiaučių ir kaspinių. Maklajus ištraukė vieną audinio skiautę ir pakėlęs ranką ją mostelėjo:

— Palauk! Nesibijok! Aš tau nieko pikto nepadary-

siu! Aš draugas! Girdi? Aš draugas!

Maklajaus balsas skambėjo švelniai, maldaujamai.

Bėgantis žmogus lyg būtų jį supratęs. Jisai sustojo ir pasižiūrėjo į Maklajų.

Nikolajus Nikolajevičius lėtai prisitartino prie papuaso ir taip pat lėtai, bijodamas jį išgąsdinti nereikalingu judesiu, ištiesė raudono audinio skiautę. Papuassas atsargiai ją paėmė ir atidžiai apžiūrinojo atversdamas tai vieną, tai antrą pusę.

Ir staiga nusijuokęs jis greitai ir vikriai apsiriojo skiautę savo garbanotą galvą.

Maklajus godžiai stebėjo papuaso veidą. Ne, baisaus nieko jame nebuvo!

Iš po nukarusių antakių jį žvilgė smalsios akys. Šypsojosi plati burna, beveik pasislėpusi tarp ūsų ir barzdų.

Juodi garbanoti plaukai, priplota nosis, tvirtas, tamsus kūnas. Papuaso strėnas juosė nešvarus raištis, atstojantis jam drabužį. Ant tvirtų, raumeningų jo rankų švitėjo apyrankės, nupintos iš sausos žolės ir pagražintos margais kiakutais. Už vienos apyrankės styrojo užkištas žalias betelių lapas, už antros — kaulo peilis. Maklajus iškėlė aukštai rankas delnais į priekį.

— Aš draugas! Draugas! — kalbėjo jis papuassui. — Aš vienas! Aš be ginklo! Aš tavęs nenuskriausiu. Nesibijok!

Truputį palenkęs galvą į šoną, papuassas stengėsi suvokti jam nesuprantamą žodžių garsus. Tikriausiai ir jisai nieko baisaus nematė šiam baltajame žmoguje, atplaukusiame čionai nuostabia savo valtimi.

Ji, tur būt, daugiau stebino Maklajaus drabužiai, negu jis pats. Atsargiai ištiesęs į priekį pirštą, papuassas švelniai palietė Maklajaus švarko atlapą. Kam šita antroji oda? Vadinas, baltasis žmogus neturi tikros, juodos, blizgančios odos, kuri apsaugotų jį nuo lietaus, saulės ir vėjo? Vargšas baltasis žmogus!

Šio pasitikėjimą rodančio gesto nudžiugintas, Maklajus uždėjo papuassui ranką ant peties.

— Einam su manim, — prašėko jis dar švelniau, dar ramiau. — Einam su manim į pakrantę. Aš tau parodysiu savo valtį. Aš duosiu tau tabako. Aš būsiu tavo draugas. Aš — Maklajus. Supranti? Aš — Maklajus! — Nikolajus Nikolajevičius kelis kartus lengvai bakstelėjo sau į krūtinę.

Papuassas plačiai nusišypsojo. Jis kažką suprato.

— Maklajus, — sunkiai pakartojo jis ir parodė į Nikolajų Nikolajevičių. Staiga, pakėlęs aukštai galvą, jis už-

simojo, pliaukštelėjo sau per krūtinę ir pakiliai, išdidžiai sušuko:

— Tujus! Tujus! Maklajus ėmė linksmai linkėtioti galvą:

— Suprantu. Tu — Tujus. Aš — Maklajus. Tu — Tujus. Aš — Maklajus. Na ir gerai! Štai mes ir pažįstami. Štai mes ir draugai!

— Miško Takeliu
Ulsonas su Bojum ilgai laukė sugrįžtant Maklajaus. — Eikime ieškoti, — tarė pagaliau Ulsonas ir tingiai atskėlė nuo akmens.

Saulė jį buvo sukaitinusi. Gerai būtų dar valandėlę pasnausti čia, nors menkame šešėlyje, ir prisimerkus stebėti margus paukščių didumo drugelius, bei drugelio dydžio paukščius, plazdančius lapų tankmėje. Tačiau reikėjo eiti. Šešėliai pailgėjo ir nukrypo į dešinę. Vadinas, laiko prabėgo nemažai. Draugai "Karžygyje", tur būt, jau pradeda nerimauti.

Ulsonas kumštelėjo šalia savęs saldžiai knarkiantį Bojų. Bojus nusiziovavo ir patrynė akis.

— Reikia eiti ieškoti, — nepatenkintas pakartojo Ulsonas. — Supranti? Ten. Į mišką. Ieškoti.

Ulsonas ir Bojus prastai suprato vienas kitą.

Ulsonas buvo švedas, šviestiaplaukis, pilkų akių vyriškis, Bojus — gyvas, mitrus Polinezijos gyventojas.

Pagal susitarimą jie turėjo metams pasilikti su Maklajumi ant šio jiems nepažįstamo kranto: padėti Maklajui šeiminkauti, gaminti jam maistą, eiti su juo į medžioklę, tvarkyti kolekcijas, daryti paukščių ir žvėrių iškamšas, valyti ginklus.

Jie ne visai suprato dėl ko Mikluchai Maklajui, tokiam garsiam drabužiai ir visų gerbiamaam žmogui, prireikė likti čia tarp papuassų — tarp laukinių, kurie dar ligi šiol valgo žmones. Reikia tik pamatyti — valgo žmogieną! Apie tai pagalvojęs, Ulsonas pajusdavo kaip jo nugara ima bėgioti skruzdėlės, o širdis pradeda smarkiau plakti. Argi negalėjo šitas mokslininkas gyventi kaip ir visi padorūs žmonės: dideliame, traukšmingame mieste, aukštame šviesiais langais name, lankyti klubus, skaityti laikraščius, skaniai valgyti, nesibijodamas nei gyvačių, nei krokodilų, nei nuodingų strėlių, nei laukinių žmogėdrų?

Bet svarstyti ilgai neteko.

Miklucha Maklajus jiems dosniai mokėjo už pagalbą, ir jie abu manė, kad metai prabėgs greit, darbas, bendrai paėmus, bus nesunkus, o po metų jie galės grįžti namo su geroka suma pinigų, daugybe visokių daiktų ir įdomių prisiminimų.

(Bus daugiau)

Laiškas iš Šteitų

Šį laišką rašo jums jūsų Dėdė Vincas, pasižiūrėjęs į zerkolą ir pamatęs, kad jo veidas jau taip gamtos išbraižytas, kaip Lietuvos vėlykinis margutis.

O prisiminęs Lietuvos vėlykinius margučius, prisimena ir anų senų laikų Lietuvos kaimiečių posakius, būtent: Jeigu nori, kad tave kaimynai užjaustų, atlankytų ir bent kokį skanėsį atneštų, tai apsirki. O jei nori, kad visi girtų, tai mirk. Jei nori, kad visi peiktų — ženykis. O jei nori, kad visi keiktų, o progai pasitaikys ir užmuštų, — pradėk vogti arklius.

Tačiau Šteitų Kapitole, aciū dievui, nė viena didžioji galva nemirė ir neapsiženijo. Gi vietoj arklių, dolerius ir be balno joja. Vienok, mūsų Dullesui nuskridus į Europą su naujais lankais dėl NATO bačkos, ir šaltojo karo žirgą pakausčius naujomis patkavomis, grįžo sirgdamas ir tiesiai į ligonbutį. Šteičiai apie tai išgirdę, suprantama, vieni užjautė, kiti — apgailėstavo, tretį telegramas, laiškus siuntė, o prezidentas pradėjo šauktis prie dievo.

Gi daktarams piaunant vėžį iš Dulleso skrandžio, prezidentas prišoko prie televizijos ir užkomandavo visą tautą pulti ant kelių ir melstis, kad dievas išgydytų ligonį. Čia ar tik pats prezidentas nebus paliejęs barščius ir išdavęs militarinį sekretą, būtent: Kodėl juodu su tuom pačiu sekretorium, taip akiplėšiškai reikalauja bilijonų dolerių militarizmo reikalams, o tik našlės skatikėlius nužeria nuo stalo vėžio, širdies ir kitokių ligų pažabojimui? Mat ligos, tai paties dievo reikalas ir jo rankose randasi ligonių likimas — sveikata ar mirtis.

Bet čia, lyg yla iš maišo, išlenda ir kiti klausimai, būtent: Tai kodėl Mister Dullesas, jau sirgdamas sugrįžęs iš Europos, nebėgo į bažnyčią prašyti nuo dievo sveikatos, o nusiskubino į ligoninę ir išsitiesė ant operacijos stalo? Kodėl pats prezidentas neprašo naujos širdies nuo dievo, o be daktarų

nė žingsnio niekur nežengia?

Jeigu prezidento Eisenhowerio žodis stotųsi kūnu ir gyventų tarp mūsų, tai visas ligas atimtų paties dievo ranka. Ne tik ligas, o ir visas nelaimes užmirštume ir gyventume, kaip to paties dievo sterblėje.

Prezidento žodžiams stotųsi kūnu, pradėtume rodyti stebūklus: Su dievo visagalia pagalba sukontroliuotume upių tvanus, viesulas; be ugniagesių, užgesintume degančias mokyklas ir sulaikytume krintančius orlaivius. Tada jau pilnai užtektų pinigų apsigynimui nuo komunistų ir doleriai nesutiltų valdininkų kišenuose.

Tačiau jūsų Dėdė Vincas bijo, kad šteitiečiams prisiėjaukus visagalio dievo malonę, jie ir vėl nepasikeltų į tokią puikybę, kaip buvo pasikėlę su atombombių sprogdinimais iki rusai su savo atombombe nenušluostė nosis. Kad per savo puikybę pradėję nesiskaityti ir su pačiu dievu, neužsitrauktų jorūstybę — patapą ar Sodomos ir Gomoros bausmės — ugnies lietaus!

Tai tiek šio žygio evangelijos žodžių, kaimynėliai mielie.

Dėdė Vincas

Ivairenybės

Stiklas virsta metalu

Jungtinėse Valstijose išrastas naujos rūšies stiklo pluoštas, kuris gamybos procese dalinai pavirsta metalu.

Jis gaminamas taip: imama stiklo masė, kurioje yra 20 procentų vario oksido. Ją tempiant ir kaitinant azoto atmosferoje, vario oksidas virsta vario metalu. Šiuo pluoštu armuotos plastmasės yra labai stiprios, be to, jos lengvai sujungiamos su metalais ir su stiklu.

Naujos medžiagos gamybos technologija dar labai netobula ir brangi, todėl jos negalima įdiegti pramoninėje gamyboje, tačiau ir tai mokslininkai laiko dideliu atradimu, teikiančiu daug vilčių.

Narų ryšių priemonė

Paprastai naras, dirbdamas po vandeniu, palaiko ryšį per telefoną, tačiau kabelis trukdo narui laisvai judėti. Technikos mokslas išsprendė ir šią problemą. Išrasta l. vielių ryšių priemonė po vandeniu. Ji paremta aukšto dažnumo bangų sklindimo po vandeniu detekcijos sistema. Šis prietaisas sudarytas iš mikrofono, įmontuoto skafandre, baterijos, tranzistorinio srovės stiprintuvo ir metalinės membranos. Įtvirtinta į keraminį žiedą, kuris modifikuoja magnetinį lauką, membrana siunčia garso bangas vandenyje. Jam siunčiamus garso signalus naras priima stetoskopo tipo adapteriu.

80 milijonų žvakių

Vieną didžiausių pasaulyje šviestuvų pagamino vokiečių firma "Siemens-Werke". Svarbiausią naujos konstrukcijos dalį sudaro paraboloidinis 60 centimetrų skersmens veidrodis. Šviestuvas skleidžiama šviesa tokia stipri, jog galima skaityti už dviejų trijų kilometrų. Šviestuvus per valandą sunaudoja tiksliai 2 kilovatus elektros energijos.

3,000 metų senumo archeologiniai radiniai Grenlandijoje

Vokietijos Federatyvinės Respublikos žurnalas "Orion" praneša, kad toliausia šiaurėje esančioje Grenlandijos dalyje, Peary žemėje, rasta akmeninių įrankių, indų ir kitų senovės žmonių gyvenimo pėdsakų. Mokslininkų nuomone, archeologiniai radiniai yra 3,000 metų senumo. Jie dar kartą patvirtina, kad jau tuo laikotarpiu buvo palaikomi ryšiai tarp Amerikos ir Azijos kontinentų.

Neveiklumo kankynė

Vienoje Amerikos laboratorijoje atlikti savotiški bandymai. Keli studentai parsisamdė... nieko neveikti. Pagal susitarimą jie turėjo gulėti ant patogaus minkštausolio tamsiame, izoliuotame nuo bet kokio pašalinio triukšmo kambaryje. Už tokį neveiklumą buvo brangiai mokama, tačiau pa-

Akių ir Akinų Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antrad., Ktv. ir Penkt. vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

sirodė, jog tai didžiausia kankynė. Jau po 12 valandų pasireiškė nervinės veiklos sutrikimai. Visi bandomieji sutiko dirbti sunkų, trigubai pigiau apmokamą darbą, negu toliau būti tokio bandymo objektu.

Pasirodė, kad joks žmogus, nieko neveikdamas, negali išbūti nė keleto dienų.

Trumpai

Aliaskos pakraštys turi 33,904 mylias. Tai ilgesnis, negu JAV.

Pirmas pašto ženklas Kanadoje buvo išleistas 1951 metais su bebro atvaizdu.

1,200,000 kanadiečių serga įvairiomis širdies ligomis.

Kanados federalė vyriausybė vien procentų už skolas išmoka po \$250,888,250 per metus.

Royal Canadian Club praneša, kad Kanadoje per metus auto nelaimėse 3,000 as-

menų žūsta, o 50,000 būna sužeista.

Nikelio kasyklos Sudburyje per 70 metų iškasė 250,000,000 tonų rūdos.

Žuvininkystės ministras G. Clark sako, kad paskutinių kelių metų bėgyje salmono sugavimas sumažėjo 50 procentų.

To priežastimi jis laiko užtersimą upių įvairiais chemikalais, dėl ko daug jaunų salmono žuvcūių miršta.

St. Lawrence įlankoj esanti Antikosti sala užima 3,000 ketvirtainių mylių ir visa apaugusi mišku.

Kanadoj yra 8,000,000 plikių. Plikumas ateinaš paveldėjimo keliu iš tėvų.

Kanadoje už algą dirba 6,000,000. Iš jų 86,000 uždirba po \$10,000 į metus, 2,500 po \$50,000 į metus.

Surinko Montrealietis

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informacijų, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Laidotuvių Reikale Kreipkitės Pas

Bates & Dodds

FUNERAL SERVICE LIMITED

A. E. RAPER, Managing Director

931 QUEEN ST. W. — Toronto — Empire 3-0681

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LL 46917

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W. TORONTO

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuviams ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4183

BEAVER

SHELL SERVICE STATION

Ir Užkandžių Baras

Hwy 11, R. R. 3,

Orillia N., Ont.

Prašome sustoti dėl geso ir užkandžių

Savininkai S. S. Zostautai

Telefonas: FA. 4-6831

Padėka

Noriu išreikšti širdingą padėką mielam švogerui specialiai jo žmonei Stasei, Mr. ir Mrs. J. S. Chichinskams, už tokį malonų priėmimą, svečiuojantis pas juos.

Tikrai toks malonus priėmimas suteikė man daug malonumo ir džiaugsmo. Malonu buvo matyti, kad taip gražiai susitvarkę ir gražiai gyvena.

Ypač ačiū už tokią gražią partiją man, sukviečiant mano buvusius draugus ir pažįstamus, kurioje miela Stasė mus vaišino jos pačios gamintu maistu, gėrimais. Už tą aš pasilieku jums nepamirštamai dėkingas.

W. Zynsky

Rodney, Ont.

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
12 Richmond St. E.
Ofiso tel. EM. 6-9591
Res. — HU. 3-1232
Toronto

Ši Penktadienį, Vasario 27 d.
ir kitą penktadienį

Lietuvių Naujojoj (žemutinėj) Salėje
160 CLAREMONT ST.

yra ruošiamas

Pasimatymo Vakaras

Visi kviečiami atsilankyti. Tai bus laisvo susitikimo vakaras. Kas norės ar sugebės pasakys juoką, kas ves pokalbį ar diskusijas, o kas norės galės palošti pinaklį ar romę. Na, o jei atsiras norinčių pasižokti, tai plokštelių muzika tiems ateis į talką.

Pasivašininimui įvairūs gėrimai.

Rengėjai

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Mirė A. Ražaitis

Praėjusią savaitę mirė A. Ražaitis, senas torontietis, sulaukęs apie 80 metų amžiaus.

Buvo laisvų pažiūrų žmogus, priklausė prie Sūnų ir Dukterų Draugijos.

Susilaukė dukters

Ida ir Al. Paffetai (draugų Strazevičių duktė ir žentas) susilaukė dukrelės.

Atžymėjo gimtadienį

Praėjusį šeštadienį Lietuvių salėj, 160 Claremont St., buvo didelis balius atžymėjimui Rožės Paužaitės 16-to gimtadienio. Balių surengė motina, padedant jos draugėms ir draugams.

R. Paužaitė yra aukšta, dailiai išaugusi mergaitė, gabi moksle. Ji yra jau dalyvavusi Liaudies Balso pikniko žvaigždės kontestuose ir tokiu būdu padėjus pažangiai spaudai.

Jos motina, M. Paužienė, yra Toronto Lietuvių Moterų Klubo pirmininkė.

Baliuje, be daugybės torontiečių, buvo svečių iš tabako farmų, iš Londono, Hamiltono. Visi linkėjo jai laimės ir gero pasisekimo.

Lietuviškos filmos

Ši penktadienį, vasario 27, bus rodomos lietuviškos filmos, Dainų šventė, Lietuvių meno ir literatūros dekada Maskvoje ir kitos, šv. Jono parapijos salėj, Gorevale ir Dundas kampas.

Filmos labai gražios, tad kurie dar nematė, būtinai pamatykit.

Reporteris

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Išvyko Atostogų

HAMILTON, Ont. — Vasario 19 dieną hamiltoniečių Evoškų šeima išvyko į Kaliforniją atostogų. Jie apsištos Los Angeles mieste, pas savo pažįstamus, draugus Sarapus. Manau, kad bus mylimi svečiai.

Draugų Sarapų šeima ilgus metus gyveno Toronte, Kanadoje. Buvo malonūs žmonės. Bus įdomu susitikti po ilgo nesimatymo.

Išvyko savo automobiliu. Mano padaryti plačią ir ilgą kelionę. Mes linkime jiems sėkmės. O sugrįžus — parvežti mums kelionės išpūdžius.

HONG KONG. — Šiaurinio Vietnamo vyriausybė pasirašė sutartį su Kinija, pagal kurią Kinija padės Vietnamui pasistatyti plieno įmonę Thai Nguyen mieste.

Įmonės bus užbaigta statyti kitais metais ir pagamins 100,000 tonų plieno. Tai bus pirmas toks fabrikas Vietname.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Belsize Tailors

J. RACIO

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvyklą

Taipgi parūpiname nupiginta kaina medžiagos dėl siuntimo Lietuvon.

2011 Yonge St. - Toronto - HU. 9-9526

Lietuvių Apšildymo Firma

Rose Heating -- Tinsmith Co.

844 Broadview Ave. HO. 6-1623
Krautuvė: 723 Gerrard E.

Didelis pasirinkimas krosnių: gazo - alyvos - anglių - stokerių. Conversion burners.

Vandens tankai - gazo ir elektros. Namų Vėsintuvai Vartotų radiatorių, vonių ir šildytuvų, kurenamų gazais, alyva ar profan gazu, tinkamų dėl gyvenamų namų ar vasarnamių.

Savininkai ZALECKIAI

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto

Automobilių Radiatorių Reikalais
Prašome Kreiptis

Intersection Radiator Service

8 OLD WESTON RO. - Toronto - RO. 6-1509

Taisome, valome ir patikriname visokių automobilių radiatorius

Savininkai A. A. Gužauskai

Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos

Pirmos Kuopos Narių

Labai Svarbus Susirinkimas

Šaukiamas sekmadienį, Kovo 1 d., 2 val. po piet

SAVO SALEJ, 160 CLAREMONT ST.

Visus narius ir nares prašome pasistengti būtinai dalyvauti šiame susirinkime, nes bus svarstomas pašalpių ir duoklių pakėlimas, taipgi kiti konstituciniai draugijos reikalai, besiruošiant Draugijos suvažiavimui. Prie to, šiame susirinkime turėsime nominuoti kandidatus į Draugijos Centro Komitetą, 1960 ir 1961 metams.

Visi nariai ir narės jauskitės už būtiną pareigą dalyvauti šiame susirinkime.

Kuopos Valdyba

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743